

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„DZIEKANÓW POLSKI PÓŁNOCNY-WSCHÓD”

Warszawa 2015
Budplan Sp. z o.o.

Nazwa opracowania	Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Dziekanów Polski Północny-Wschód”
Zleceniodawca	Burmistrz Łomianek
Opracowujący	Budplan Sp. z o.o., 04 – 390 Warszawa, ul. Kickiego 26b/10
Autor opracowania	mgr inż. Izabela Bielowska mgr inż. Małgorzata Kopka Joanna Gosk Anna Szendel
Zespół	mgr inż. Anna Bereś mgr Marlena Szklarz mgr inż. Monika Szczypiorska mgr inż. Izabela Szymańska inż. Anna Januszko inż. Monika Nasiłowska

Spis treści

1.	Wprowadzenie	7
1.1.	Podstawa formalno-prawna	7
1.2.	Główne cele i zakres projektowanego dokumentu, jego powiązania z innymi dokumentami	7
1.3.	Zakres merytoryczny prognozy	10
1.4.	Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy	10
1.5.	Możliwe transgraniczne oddziaływania na środowisko	10
2.	Ogólna charakterystyka terenu objętego opracowaniem oraz jego otoczenia	11
3.	Dokumenty oraz opracowania uwzględnione w prognozie	12
4.	Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	13
5.	Charakterystyka i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	14
5.1.	Ukształtowanie powierzchni terenu.....	14
5.2.	Budowa geologiczna.....	15
5.3.	Surowce mineralne.....	16
5.4.	Gleby.....	16
5.5.	Warunki hydrologiczne.....	16
5.5.1.	Wody powierzchniowe	16
5.5.2.	Wody podziemne	17
5.6.	Warunki klimatyczne	17
5.7.	Szata roślinna	18
5.8.	Fauna	21
5.9.	Walory krajobrazowe	25
5.10.	Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione	25
5.10.1.	Obszary ustanowione na mocy ustawy o ochronie przyrody.....	25
5.10.2.	Obszary chronione wchodzące w skład europejskich systemów przyrodniczych.....	27
5.11.	Korytarze ekologiczne	27
6.	Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym	27
6.1.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko	36
7.	Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	36
8.	Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu	37
8.1.	Wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza	37

8.2.	Wytwarzanie odpadów	38
8.3.	Wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi	39
8.4.	Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu	40
8.5.	Zanieczyszczenie gleby bądź powierzchni ziemi	41
8.6.	Emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych.....	41
8.7.	Wykorzystanie zasobów środowiska.....	42
8.8.	Wpływ na zwierzęta i rośliny.....	42
8.9.	Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną.....	43
8.10.	Wpływ na krajobraz.....	44
8.11.	Wpływ na zabytki i dobra materialne.....	44
8.12.	Ryzyko wystąpienia poważnych awarii.....	44
9.	Istniejące problemy istotne z punktu widzenia realizacji zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.....	45
10.	Ocena określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego warunków zagospodarowania terenu, wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych	46
11.	Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstać na terenie objętym projektem Planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń, w tym wpływ na zdrowie ludzi.....	52
12.	Opis przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływanie na środowisko	53
13.	Możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania środowisko, w tym na krajobraz. Rozwiązania alternatywne	56
14.	Propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	57
15.	Streszczenie	58

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa formalno-prawna

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (zasady wnoszenia uwag i wniosków oraz opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określają przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym);
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2. Główne cele i zakres projektowanego dokumentu, jego powiązania z innymi dokumentami

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Dokument, którego projekt jest przedmiotem oceny w niniejszej prognozie tworzy podstawy prawne dla realizacji przedsięwzięć. Ustawowo ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego muszą być zgodne ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy oraz Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz innymi dokumentami strategicznymi o randze krajowej i lokalnej. Do tych dokumentów można zaliczyć również Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Politykę Ekologiczną Państwa oraz Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego 2012–2015.

Plan stanowi dokument o znaczeniu lokalnym, niemniej jednak przy jego sporządzaniu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- działań na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej – *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 wpisująca się w priorytety planowanych działań w obszarze ochrony środowiska w skali Unii Europejskiej; II Polityka Ekologiczna Państwa (dokument z perspektywą do 2025);*
- działań mających na celu kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski, zgodnie z *Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, poprzez:
  - integrację działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych ;
  - przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej ;
  - wprowadzanie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej;
  - racjonalizację gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowania deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego;
  - wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów;
  - zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleb – zmniejszenie uciążliwości emisji zanieczyszczeń z indywidualnych gospodarstw, rozwiązanie problemów z gromadzeniem, segregowaniem i utylizacją odpadów;
  - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenie naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa –Zgodnie z Dyrektywą 2009/28/WE do 2020 r. udział energii ze źródeł odnawialnych ma stanowić 20% w całkowitym zużyciu energii we Wspólnocie. Polska stoi przed ogromnym wyzwaniem i potrzebą dynamicznego rozwoju OZE, co znalazło odzwierciedlenie w projekcie „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko. Perspektywa 2020”. Celem krajowym w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ostatecznym zużyciu energii brutto w 2020 r. jest osiągnięcie poziomu 15%.
  - zgodność z wytycznymi KPZK i Prawa Wodnego dotyczących terenów objętych zagrożeniem powodziowym - Etap I, omawiany teren położony jest poza strefą zagrożenia powodzią;
- zapewnienia zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego, ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, ochronę

krajobrazu i kształtowanie ładu przestrzennego, ochronę walorów przyrodniczych, zapewnienie ciągłości powiązań przyrodniczych, racjonalizację gospodarki wodnej, ochronę gleb, porządkowanie gospodarki odpadami, wprowadzanie przedsięwzięć zmierzających do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zgodnie z wytycznymi *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*;

- likwidacja niedoborów w infrastrukturze komunalnej oraz usprawnienie powiązań transportowych z otoczeniem, tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej, rozwój usług społecznych oraz wspieranie działań integracyjnych i prospołecznych mieszkańców, ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego oraz racjonalne zagospodarowanie przestrzenne – zgodnie ze *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Łomianki do 2020 roku*;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych - ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Ramowa Dyrektywa Wodna, Program Wodno-Środowiskowy Kraju;
- ochrona powietrza – uchwała nr 104/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla województwa mazowieckiego; ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Wojewódzki Plan gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 (aktualizacja);
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.; oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;
- ochrona korytarzy ekologicznych – dolina Wisły, ochrona zadrzewień, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej, która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro);

1.3. Zakres merytoryczny prognozy

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie przedstawionym w piśmie z dnia 21 maja 2013 r., znak pisma: WOOS-I.411.123.2013.JD. Brak odpowiedzi ze strony Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie na pismo w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy należy odczytywać, jako akceptację zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie zgodnych z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 1235). Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w projekcie opracowania ekofizjograficznego oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w projekcie opracowania ekofizjograficznego, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w planie, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w planie, sprzyjających ochronie środowiska. Ze względu na możliwość współpracy z autorami projektu studium część uwag zostało wprowadzonych już na etapie projektowania.

1.4. Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości.

Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

1.5. Możliwe transgraniczne oddziaływania na środowisko

Definicja oddziaływania transgranicznego przedstawiona została w art. 1, pkt. VIII Konwencji z Espoo z dnia 25 lutego 1991 roku o oddziaływaniu na środowisko w kontekście transgranicznym. Zgodnie z definicją: oddziaływanie transgraniczne oznacza jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie

podlegającym jurysdykcji innej Strony. Zgodnie z definicją przedstawioną powyżej za oddziaływanie transgraniczne uznane zostałyby oddziaływanie powstałe na terenie Polski i mające wpływ na środowisko terenu państwa sąsiadującego.

W załączniku nr 1 do Konwencji wymieniono, wszystkie rodzaje działalności, które mogą powodować oddziaływanie transgraniczne, jest to m.in. budowa autostrad, dróg szybkiego ruchu, tras dla dalekobieżnego ruchu kolejowego oraz lotnisk o podstawowej długości pasa startowego 2100 m lub więcej.

Wzdłuż omawianego terenu przebiega droga krajowa nr 7, która zostanie rozbudowana do parametrów drogi ekspresowej S7. Trasa nie jest objęta zasięgiem planu.

Nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego związanego z realizacją ustaleń planu.

2. Ogólna charakterystyka terenu objętego opracowaniem oraz jego otoczenia

Omawiany teren położony jest we wsi Dziekanów Polski, w gminie Łomianki, na zachód od Warszawy. Powierzchnia obszaru wynosi około 44 ha. Dziekanów Polski zamieszkuje prawie tysiąc mieszkańców. Najbliższym dużym ośrodkiem miejskim jest Warszawa, położona w odległości ok. 26 km od Dziekanowa Polskiego. Obszar objęty sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny pomiędzy ul. Rolniczą, Wędkarską, Krasnoludków a drogą krajową nr 7. Jest to teren w około połowie zabudowany – od strony ul. Rolniczej, Krasnoludków. Zabudowa ma charakter typowo podmiejski. Pozostała część terenu to grunty rolne, jednak należy podkreślić, że pola, mimo dobrej klasy gleb, są uprawiane coraz rzadziej i zarastają. Obszar objęty planem, choć sam mało atrakcyjny przyrodniczo, położony jest w pobliżu wielu obszarów chronionych, w tym Kampinoskiego Parku Narodowego i obszarów Natura 2000.

Rysunek 1 Położenie obszaru objętego opracowaniem.

3. Dokumenty oraz opracowania uwzględnione w prognozie

- Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki, UTIL Sp. z o.o., Grodzisk Mazowiecki 2003;
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Łomianki na lata 2008–2015, Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Łomianki 2008;
- Gminny Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Łomianki na lata 2008–2011 z uwzględnieniem lat 2012–2015, Łomianki, Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Łomianki 2008;
- Opracowanie ekofizjograficzne do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego M.ST. Warszawy, Miejska Pracownia Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju, warszawa 2006;
- Program zwiększania lesistości dla Województwa Mazowieckiego do roku 2020, Warszawa 2007;
- Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Łomianki do 2020 roku, Łomianki 2007;

- Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Kampinoskiego Parku Narodowego z uwzględnieniem zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinoska;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla obszaru miasta i gminy Łomianki z elementami opracowania ekofizjograficznego problemowego dotyczącego zagadnień związanych z prawną ochroną przyrodniczą oraz zagrożeniem występowania powodzi, Pracownia Ochrony Środowiska, 2013 r.;
- Raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łomiankach, LEMTECH Konsulting Sp. z o.o., Kraków 2010.
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, Warszawa 2014;
- Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju Unii Europejskiej, Komisja Europejska, na lata 2011 – 2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw,
- Szósty program działań na rzecz środowiska. Środowisko 2010 – nasza przyszłość, nasz wybór. Parlament Europejski i Rada Europejska, 2002,
- Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody, KZGW ISOK, 2013.

4. Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2013 poz. 1232 j. t.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2015 poz. 199),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2013 poz. 627 j. t. ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 1235 j.t. ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2013 poz. 1205 j.t. ze zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2014 poz. 1446),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2014 poz. 1153)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2015 poz. 196),
- Ustawa z dnia 6 lipca 2001 o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz.U. 2001 Nr.97 poz. 1051 ze zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz.U. 2012 poz. 145 ze zm.),

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2015 poz. 122),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2015 poz. 139),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. 2013 poz. 1399 ze zm.),
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2007 Nr 147 poz. 1033 ze zm.),
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016” (M.P. 2009 Nr 34 poz. 501),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 Nr 213 poz. 1397 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112 j. t.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. 2002 Nr 165 poz. 1359),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2012 poz. 81);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2011 Nr 237 poz. 1419),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2010 Nr 77 poz. 510 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031).

5. Charakterystyka i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

Obszar objęty opracowaniem położony jest w Dziekanowie Polskim w gminie Łomianki, za zachód od Warszawy. Gmina Łomianki niemalże w całości położona jest na tarasie nadzalewowym (kampinoskim) Wisły. Obszar objęty opracowaniem jest częściowo zabudowany – wzdłuż ul. Rolniczej, Krasnoludków, Witosa i Mikołajczyka. Pozostałą część terenu stanowią pola orne, częściowo nieużytkowane. Wyraźna jest tendencja zmiany charakteru okolicy z wiejskiej na podmiejską, do czego przyczynia się również ruchliwa trasa drogi krajowej nr 7. Teren sam w sobie nie przedstawia istotnych wartości przyrodniczych, jednakże położony jest w pobliżu Puszczy Kampinoskiej i doliny Wisły – jednych z największych terenów cennych przyrodniczo na Mazowszu.

5.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

Według podziału J. Kondrackiego gmina Łomianki należy do Nizin Mazowiecko-Podlaskich, makroregionu Nizina Środkowomazowiecka (318.7) oraz mezoregionu Kotlina Warszawska (318.73). Nizina Środkowomazowiecka jest najniżej położoną częścią nizin mazowiecko-podlaskich, w której

zbiegają się duże doliny dorzecza środkowej Wisły: Bug, Narew i Bzura. Wysokości bezwzględne mieszczą się w granicach od 60 do 140 m, a formy terenu powstały głównie w skutek procesów fluwialnych, denudacyjnych i eolicznych. W krajobrazie dominują głównie równiny denudacyjne i tarasy rzeczne, urozmaicone występowaniem wydm. W środkowej części Niziny Środkowomazowieckiej, obejmującej również omawiany obszar występują co najmniej dwie serie łańcuchów warwowych. Gleby są tutaj przeważnie brunatne wyługowane, ale w dolinach występują różnego rodzaju mady.

Powyższa charakterystyka jest znacznym uogólnieniem i odnosi się do rozległego obszaru. Na terenie objętym projektem planu rzeźba terenu została ukształtowana przede wszystkim przez działalność erozyjną i akumulacyjną Wisły, w warstwie powierzchniowej znajdują się głównie mady lekkie tarasu nadzalewowego oraz piaski tarasu nadzalewowego, lokalnie z wkładkami mad i żwirów. Gmina Łomianki znajduje się w środkowym biegu Wisły. Formy geologiczne związane z działalnością rzeki na terenie gminy to przede wszystkim wykształcony system tarasów: taras nadzalewowy (kampinoski), taras zalewowy wyższy i taras zalewowy niższy (korytowy). Taras nadzalewowy tworzy płaską powierzchnię zrównaną, ze spadkami poniżej 2%. Na północy i północnym wschodzie kończy się wyraźna krawędź schodząca na taras zalewowy wyższy. Granicę tarasu nadzalewowego wytycza zabudowa Dziekanowa, Kiełpina i Łomianek. W tych miejscach wysokość tarasu nadzalewowego wynosi ponad 4 m nad średni stan wody w Wiśle. Taras zalewowy wyższy zajmuje teren zakola Wisły i jest położony na północny wschód od linii zabudowy Dziekanowa, Kiełpina, Łomianek. Taras tworzy rozległą, płaską powierzchnię położoną na wysokości 2–3 m nad poziomem Wisły. Obszar ten nazywany jest Doliną Łomiankowską. W obrębie tarasu jest wyraźnie zaznaczony dawny przebieg koryta Wisły, którego pozostałością są starorzecza tworzące ciąg jeziorzek o głębokości dochodzącej do 2 m. Taras zalewowy niższy jest widoczny przy średnim stanie wody, w okresie stanów wyższych od 1 m nad stan średni, przykrywa go woda. Wysokość względna tarasu, który obecnie jest poddawany procesom akumulacyjnym rzeki, rzadko przekracza 1 m. W przeważającej mierze taras zalewowy niższy pokrywa się z przebiegiem wału, jedynie w rejonie Kępy Kiełpińskiej taras ten sięga poza wał ochronny.

Poza formami pochodzenia rzecznoego występują tu również formy pochodzenia eolicznego. Na tarasie nadzalewowym znajdują się wydmy osiagające względną wysokość 8 m.

Przekształcenia antropogeniczne

Obszar objęty opracowaniem jest częściowo przekształcony antropogenicznie. Około połowa powierzchni terenu opracowania jest wolna od zabudowy. Przekształcenia antropogeniczne to wykopy pod lokalizację budynków, instalacji oraz dróg.

5.2. Budowa geologiczna

Główną jednostką morfogenetyczną omawianego terenu jest dolina Wisły z systemem tarasów. Omawiany obszar znajduje się na tarasie nadzalewowym (kampinoskim). Przeważającą część tarasu zajmują osady akumulacji rzecznej i eolicznej. Są to piaski tarasu nadzalewowego, piaski eoliczne, żwiry i piaski rzeczne. Zgodnie z ekofizjografią wykonaną dla całej gminy Łomianki, wyróżniono dwa rodzaje warunków budowlanych: korzystne i niekorzystne warunki budowlane. Omawiany obszar

pokrywają piaski rzeczne lokalnie z przewarstwionymi madami, a wody gruntowe zalegają przeważnie poniżej 2 m p.p.t., co składa się na korzystne warunki budowlane.

5.3. Surowce mineralne

Na terenie objętym sporządzeniem planu nie występują udokumentowane złoża kopalin. Najbliższej położona kopalnia piasków kwarcowych do wyrobu cegły wapienno kwarcowej, Choszczówka nie jest już eksploatowana.

5.4. Gleby

Budowa geologiczna obszaru gminy Łomianki warunkuje pochodzenie i rodzaj gleb. Taras nadzalewowy tworzą mady i piaski rzeczne. Na tych utworach wytworzyły się gleby zbielicowane i gleby bielice właściwe klas bonitacyjnych V i VI. Natomiast na terenie tarasu zalewowego dominują mady właściwe (gleby napływowe) oraz gleby gruntowo-glejowe. Większa część terenu zajmują gleby bonitacji klas IVb i IVa charakteryzujące się średnią przydatnością do produkcji rolnej.

Część gruntów rolnych (pojedyncze wyspy, sumarycznie niewielki teren) to grunty wysokich klas bonitacyjnych I–III. Wyłączenie z produkcji rolnej gruntów klas I–III położonych poza granicami administracyjnymi miasta wymaga zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi.

5.5. Warunki hydrologiczne

5.5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Łomianki położona jest w dolinie Wisły, w obrębie jej bezpośredniej zlewni (zlewnia I rzędu). Jest to główna oś hydrologiczna gminy. Obszar należy do zlewni środkowej Wisły i znajduje się w obrębie dużej jednostki hydrogeologicznej – rejonie Międzyrzecza Wisły i Narwi. Wisła płynie nieregularnym korytem osiągającym szerokość od 500 do 1200 m. W nurcie rzeki znajdują się liczne wyspy, piaszczyste nasypy, dolina natomiast charakteryzuje się występowaniem starorzeczy. Na sieć hydrograficzną miasta i gminy Łomianki składają się również: płynąca w obrębie tarasu zalewowego wyższego Struga Dziekanowska oraz rowy melioracyjne. Struga bierze początek w rejonie Burakowa i przepływa przez szereg zbiorników wodnych starorzecza Wisły, w tym przez dwa największe tj. Jezioro Kiełpińskie i Dziekanowskie.

Przez omawiany teren nie przepływa żaden ciek. Wisła znajduje się w odległości niecałego 1 km w najbliższym miejscu, a Jezioro Dziekanowskie położone jest po drugiej stronie ul. Rolniczej, w odległości 200 m. Obszar Wisły na wysokości Łomianek objęty jest zabezpieczeniem przeciwpowodziowym w formie wałów. Obszar przeznaczony do objęcia sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się poza wałami ochronnymi. Zgodnie z *Mapą zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody* przygotowaną przez KZGW w 2013r. teren opracowania znajduje się poza obszarami, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (Q 0,2%), średnie (Q 1%) lub wysokie (Q 10%). Teren ten położony jest także poza strefą zagrożenia powodzią w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

5.5.2. Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym teren gminy położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) o nazwie Subniecka Warszawska (222). Znajdują się tutaj dwa piętra użytkowe: trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Zgodnie z Prognozą Sytuacji Hydrogeologicznej w strefach zasilania i poboru wód podziemnych (okres 1 marca do 31 maja 2015 r.) rejon Warszawy charakteryzuje się niskim stopniem wykorzystania zasobów (aktualny poziom wód podziemnych to 15–30%). W przytoczonym dokumencie oceniono również, iż stan rezerw wód jest wysoki.

Czwartorzędowe piętro wodonośne

Występuje tutaj jeden poziom wodonośny o miąższości przekraczającej na ogół 40 m. Warstwę wodonośną budują piaski o różnej granulacji. W spągu przeważają piaski drobno- i średnioziarniste, lokalnie zapyłone, bądź z przewarstwieniami żwirów. W stropie znajduje się piaski średnio- i gruboziarniste ze żwirem i otoczkami. Utwory te tworzą jeden kompleks wodonośny miejscami przewarstwiony utworami słaboprzepuszczalnymi – mułkami, iłami i glinami. Parametry hydrogeologiczne poziomu czwartorzędowego określa się jako bardzo dobre. Przewodność obszaru gminy ocenia się na 1000–15000 m³/24 h. W południowej części przewodność warstwy maleje, jest to związane ze zmniejszeniem się warstwy wodonośnej, co jest spowodowane m.in. wypiętrzeniem podłoża trzeciorzędowego. Na omawianym terenie wodonośność warstwy to 1000–1500 m³/24 h, natomiast przedział miąższości kształtuje się w przedziale 20 - 40 m. Czwartorzędowy poziom wodonośny pozbawiony jest izolacji. Zwierciadło głównego poziomu wodonośnego położone jest płytko, od 2 m do 5 m.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne

Trzeciorzędowe piętro wodonośne składa się z dwóch podstawowych podpoziomów: miocenijskiego i oligocenijskiego. Oba poziomy zachowują odrębność hydrauliczną, gdyż są rozdzielone utworami słaboprzepuszczalnymi, chociaż lokalnie występują strefy łączności. Z podpoziomów trzeciorzędowych charakter użytkowy posiada jedynie poziom oligocenijski. Poziom oligocenijski ujęty jest kilkoma studniami zlokalizowanymi w Dziekanowie, Łomiankach, Legionowie i Warszawie (wartości przewodności znajdują się w zakresie 10–115 m³/d).

Poziom oligocenijski był do niedawna intensywnie eksploatowany, szczególnie w rejonie Warszawy, co spowodowało rozwinięcie rozległego leja depresyjnego. Z maksymalnym obniżeniem w rejonie Białołęki.

5.6. Warunki klimatyczne

Obszar gminy Łomianki położony jest w strefie klimatów umiarkowanych szerokości geograficznych. Na podstawie regionalizacji klimatycznej A. Wosia tereny gminy położone są w granicach rejonu Środkowo-Polskiego (XVII region klimatyczny). Podlega on zarówno wpływowi klimatu morskiego, jak i kontynentalnego, ze zwiększonym udziałem wpływu kontynentalnego w kierunku wschodnim.

Pomiary warunków meteorologicznych są przeprowadzane w pobliskiej stacji synoptycznej Warszawa Bielany. Średnia roczna temperatura powietrza na obszarze gminy wynosi około 9,0°C.

Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (średnia miesięczna $-2,6^{\circ}\text{C}$), najcieplejszy jest lipiec (średnia miesięczna $18,2^{\circ}\text{C}$). Liczba dni z przymrozkami w ciągu roku wynosi od 100 do 110, czas zalegania pokrywy śnieżnej od 50 do 80 dni. Średni opad roczny wynosi 500–600 mm. W 10-stopniowej skali zachmurzenia (stopień pokrycia nieba 1 do 10) średnie roczne zachmurzenie wynosi 6,6–6,8. Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie, jednakże nie można wykluczyć udziału wiatrów wiejących ze wschodu.

Warunki klimatu lokalnego

Z punktu widzenia planowania przestrzennego w analizie uwarunkowań istotniejszy jest klimat lokalny, tzw. topoklimat. Jest on zależny przede wszystkim od ukształtowania terenu, a także jego pokrycia (rodzaj szaty roślinnej, wody powierzchniowe lub rodzaj zagospodarowania). Na terenie objętym opracowaniem można zaobserwować topoklimat:

- Obszarów zabudowanych

Klimat obszarów zabudowanych jest uzależniony od takich czynników jak: położenie geograficzne, czy stopień pokrycia roślinnością. Zwiększenie stopnia zabudowania wpływa na zmniejszenie wilgotności powietrza, wzrost temperatury powietrza, gdyż rośliny ocieniają podłoże, tworząc cień, osłabienie prędkości wiatru oraz zmniejszenie procesu wentylacyjnych, wpływa również na zmianę przestrzenną opadów. Prócz naturalnych czynników kształtujących klimat lokalny, wyróżnia się również antropogeniczne, związane z zanieczyszczeniem powietrza głównie pyłami. W niesprzyjających warunkach meteorologicznych tj. podczas bezwietrznych dni, zanieczyszczenia kumulują się w powietrzu, tworzy się zjawisko tzw. „smogu”. Dodatkowo zawieszona cząsteczki pyłu powodują kondensację cząsteczek wody i zwiększenie opadów deszczu.

- Obszarów użytkowanych rolniczo bądź niezagospodarowanych

Ze względu na znikomą ilość zadrzewień śródpolnych i innych elementów zmniejszających siłę wiatru, tereny te charakteryzują się dość ostrym mikroklimatem. Przygruntowa warstwa atmosfery odznacza się kontrastami termicznymi wywołanymi pochłanianiem promieniowania słonecznego przez glebę oraz rozpraszaniem ciepła w troposferze. Na terenach tych następuje szybszy obieg wody i substancji chemicznych. Z uwagi na większe prędkości wiatrów, na terenach tych występuje większe niż na terenach zadrzewionych parowanie wody z gleby.

5.7. Szata roślinna

Teren gminy charakteryzuje się zróżnicowanym stanem zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Cennymi przyrodniczo i krajobrazowo są tereny Puszczy Kampinoskiej na południe od omawianego terenu oraz fragment naturalnej doliny Wisły, rozciągający się na przeciwnym biegunie. W dolinie Wisły na terenie gminy Łomianki zachował się ciąg starorzeczy, które są połączone ze sobą bezimiennym ciekim. Wokół Jeziora Kiełpińskiego utworzono rezerwat Jezioro Kiełpińskie. Przeciwwaga dla terenów o naturalnym charakterze są tereny ścisłej zabudowy mieszkaniowej Łomianek, która skupiona jest głównie wzdłuż ulic.

Na terenie gminy Łomianki w 2009 roku została przeprowadzona analiza roślinności oraz krajobrazu (autorzy: dr hab. Jan Marek Matuszkiewicz i dr Anna Kowalska). Spośród jednostek roślinności rzeczywistej na omawianym terenie wyróżniono następujące zbiorowiska:

- D.2.1 – zbiorowiska zbliżone do typu łąk rajgrasowych – świeże i umiarkowanie wilgotne (rząd *Arrhenatheretalia*);
- E.1 – zbiorowiska pól ornych i ugorów – zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich związanych z aktualną lub niedawno zaprzestaną działalnością rolniczą (dominują zbiorowiska z klasy *Stellarietea mediae*);
- E.2 – kompleksy zbiorowisk sadów i ogrodów;
- E.3.2 – zbiorowisko bylin wrotycza i bylic (zespół *Tanaceto-Artemisietum*), często z udziałem nawłoci olbrzymiej;
- E.3.3 – inne zbiorowiska ruderalne;
- E.4 – roślinność kultywowana ze względów głównie estetycznych lub w części użytkowych (ogródki przydomowe), utworzona z gatunków zielnych, krzewiastych lub drzewiastych, rodzimych lub obcych, w części z udziałem spontanicznej roślinności ruderalnej.

Powyżej opisane zbiorowiska wykazują duże odkształcenie od zbiorowiska potencjalnego roślinności. Według wspomnianego opracowania pod redakcją Matuszkiewicza i Kowalskiej roślinność potencjalną regionu stanowi *Tilio-Carpinetum* (świeże), (grad subkontynentalny). W tym regionie siedliska są przekształcone całkowicie. Ich wrażliwość na przekształcenia jest średnia (dla terenów otwartych) i niska (dla terenów zurbanizowanych).

Rysunek 2 Mapa roślinności rzeczywistej (objaśnienia dotyczące oznaczeń podano w tekście powyżej).

Matuszkiewicz i Kowalska w opracowaniu „Krajobraz i roślinność rzeczywista gminy Łomianki” ocenili stopień przekształcenia roślinności. Ów stopień przekształcenia dotyczy odkształcenia aktualnej roślinności w stosunku do potencjalnej roślinności naturalnej, właściwej dla tego miejsca. Zgodnie z oceną roślinności potencjalnej (Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej rozumie się hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska, PAN), zbiorowiskiem potencjalnym jest grąd subkontynentalny świeży.

Po analizie roślinności rzeczywistej i porównaniu jej z roślinnością potencjalną omawiany teren zakwalifikowano do klasy 6 w 7-stopniowej skali oceniającej stopień przekształcenia roślinności. Jest to odkształcenie całkowite. Aktualne zbiorowisko roślinne (antropogeniczne, półnaturalne lub nawet naturalne) nie może być zidentyfikowane z potencjalnym zespołem. Taki stopień odkształcenia jest charakterystyczny dla całej powierzchni gminy, małe i umiarkowane odkształcenie dotyczy jedynie obszaru Jeziora Kiełpińskiego, KPN oraz niewielkich fragmentów lądu znajdujących się na Wiśle.

Gatunki chronione

Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania siedlisk chronionych Natura 2000 ani gatunków poddanych ochronie ścisłej wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną. Najbliżej położonym obszarem cennym przyrodniczo jest Jezioro Kiełpińskie oraz Kampinoski Park Narodowy.

Zagrożenia

Głównym zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego zarówno omawianego terenu, jak i całego terenu gminy Łomianki jest napór budownictwa oraz zaprzestanie użytkowania terenów rolniczych oraz związane z tym procesy zmian w środowisku. Są to:

- zmiana roślinności w kierunku zwiększenia udziału zbiorowisk ruderalnych nad segetalnymi;
- pojawianie się nowych gatunków, w tym gatunków inwazyjnych m.in. nawłoci olbrzymiej, klonu jesionolistnego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej;
- przesuszenie wielu siedlisk (np. zarastające zbiorniki na zawału, czy zbiorowiska olsów na odwodnionych terenach Puszczy Kampinoskiej).

5.8. Fauna

Obszar objęty planem sam w sobie nie stanowi atrakcyjnego miejsca dla zwierząt – są to nieosłonięte pola, które z jednej strony graniczą z drogą krajową nr 7, z drugiej ze zwartą zabudową przy ul. Rolniczej. Z drogiej strony sąsiadują z obszarami o wysokich walorach przyrodniczych – Puszcą Kampinoską, doliną Wisły, Jeziorem Dziekanowskim. Z uwagi na sąsiedztwo Kampinoskiego Parku Narodowego, na terenie objętym sporządzeniem planu mogą występować gatunki związane ze środowiskiem leśnym. Mogą one wykorzystywać teren do wędrówek lub jako żerowisko. Gmina Łomianki położona jest w otulinie KPN, stanowi bufor ochronny dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego.

Ssaki występujące w PKN i otulinie to:

– dzik,	– norka amerykańska,
– łoś,	– kuna leśna,
– jeleń szlachetny,	– kuna domowa,
– sarna,	– tchórz zwyczajny,
– ryś,	– gronostaj,
– jenot,	– łasica,
– lis,	– mopek (zimą odwiedza również gospodarstwa domowe),
– borsuk,	– gacek szary (gatunek synantropijny),
– wydra,	

- gacek brunatny,
- borowiec wielki (gatunek typowo leśny),
- borowiaczek (gatunek leśny),
- karlik większy (gatunek wybitnie leśny),
- karlik drobny (gatunek sysntropijny),
- mroczek późny (gatunek sysntropijny),
- mroczek posrebrzany,
- nocek łydowłosy,
- nocek rudy,
- nocek wąsatek,
- nocek brandta,
- nocek natterera,
- nocek duży,
- zając szarak,
- bóbr europejski,
- wiewiórka,
- orzesznica (drzewostany grądowe z gęstym podszytem i znacznym udziałem leszczyzny),
- mysz zaroślowa (głównie w środowiska ekotonowych),
- mysz leśna,
- mysz polna,
- badylarka (głównie tereny otwarte i powierzchnie śródleśne),
- szczur wędrowny (głównie przy osadach ludzkich),
- mysz domowa (głównie przy osadach ludzkich),
- piżmak,
- darniówka zwyczajna (głównie tereny otwarte, w KPN stwierdzana na terenach łąkowych),
- karczownik ziemnowodny,
- nornik zwyczajny (łąki uprawne, uprawy leśne),
- nornik północny (tereny otwarte podmokłe, turzycowiska),
- nornik bury,
- nornica ruda,
- rzęsorek rzeczek,
- ryjówka malutka,
- ryjówka aksamitna,
- kret,
- jeż wschodni (głównie obrzeża puszczy, często w sąsiedztwie siedzib ludzkich).

Najpospolitsze gatunki ptaków lęgowych:

- łabędź niemy,
- gęgawa,
- cyraneczka,
- krzyżówka,
- cyranka,
- czernica,
- kuropatwa,
- przepiórka,
- bażant,
- perkozek,
- perkoz rdzawoszyi,
- bąk,

- czapla siwa,
- bocian czarny,
- bocian biały,
- trzmiełodaj,
- bielik,
- łotniak stawowy,
- łotniak łakowy,
- jastrząb,
- krogulec,
- myszołów,
- orlik krzykliwy,
- pustułka,
- kobuz,
- wodnik,
- kropiatka,
- zielonka,
- derkacz
- kokoszka,
- łyska,
- żuraw,
- siewczka rzeczna,
- czajka
- kszyk,
- słonka,
- rycyk,
- trzcinniczek,
- trzciniak,
- zaganiacz,
- jarzębatka,
- piegża,
- kapturka,
- świstunka leśna,
- pierwiosnek,
- piecuszek,
- cierniówka,
- krwawodziób,
- samotnik,
- śmieszka,
- gołąb miejski,
- siniak,
- grzywacz,
- sierpówka,
- turkawka,
- kukułka,
- puszczyk,
- uszatka,
- włochatka,
- lelek
- dudek,
- krętogłów,
- dzięcioł zielony,
- dzięcioł czarny,
- dzięcioł duży,
- dzięcioł średni,
- dzięciołek,
- lerka,
- skowronek,
- brzegówka,
- dymówka,
- oknówka,
- świergotek leśny
- świergotek polny,
- świergotek drzewny,
- świergotek łakowy,
- pliszka żółta,
- pliszka siwa,
- strzyżyk,
- pokrzywnica,
- rudzik
- słowik szary
- słowik rdzawy,
- kopciuszek,
- pleszka,
- pokląskawka,
- białorzytka,
- kos,
- kwiczoł,
- śpiewak,
- paszkoł,
- świerszczak,
- strumieniówka,
- brzęczka,
- rokitniczka,
- łozówka,
- mysikrólik,
- muchotówka szara,
- muchotówka mała,
- muchotówka żałobna,
- raniuszek,
- sikora uboga,
- czarnogłówka,

– czubatka,	– sójka,	– szczygieł,
– sosnowka,	– sroka,	– czyż,
– modraszka,	– kawka,	– makolągwa,
– bogatka,	– wrona siwa,	– <u>dziwonia</u> ,
– kowalik,	– kruk,	– gil,
– pełzacz leśny,	– szpak,	– grubodziób,
– pełzacz ogrodowy,	– wróbel,	– trznadel,
– <u>remiz</u> ,	– mazurek,	– <u>ortolan</u> ,
– wilga,	– zięba,	– potrzos,
– <u>gąsior</u> ,	– kulczyk,	– potrzuszcz.
– <u>srokosz</u> ,	– dzwonec,	

Gatunki zaznaczone na zielono objęte są ścisłą ochroną gatunkową.

Gatunki podkreślone są chronione w ramach Dyrektywy 79/409/EWG (Dyrektywa Ptasia).

Gatunki chronione

Za najcenniejsze, pod względem przyrodniczym, na terenie gminy Łomianki uznano 8 gatunków:

- wydra (załącznik II i IV Dyrektywy Habitatowej), uważana za symbol ochrony przyrody w Europie) obecność gatunku stwierdzono również nad ciągiem jezior Strugi Dziekanowskiej;
- bóbr (załącznik II, IV i V Dyrektywy Habitatowej), obecność gatunku stwierdzono nad J. Dziekanowskim oraz w starorzeczach Wisły w bliskim sąsiedztwie omawianego terenu,
- dzięcioł średni (załącznik II i IV Dyrektywy Habitatowej), gatunek uważany za wskaźnikowy dla dojrzałych drzewostanów, jego obecność w łąkach nadwiślańskich uważana jest za wskaźnik ich dobrej kondycji; gatunek jest obserwowany w zakrzewieniach łąkowych międzywałą oraz na wysokości j. Dziekanowskiego i ul. Wiślanej tj. w sąsiedztwie omawianego terenu;
- pójdzka (gatunek chroniony) występuje z dala od terenu objętego sporządzeniem mpzp; występuje w alejach wierzb głowiastych w okolicy J. Kiełpińskiego, J. Dziekanowskiego i Kościelnej Drogi,
- czajka, której obecność zanikła w ostatnich latach na terenie gminy Łomianki, co ma podłoże w zmianie użytkowania obszarów rolniczych oraz drapieżnictwo lisa i wrony;
- traszka grzebieniasta (załącznik II i IV Dyrektywy Habitatowej), występuje w gminie w dwóch stanowiskach: na skraju Dąbrowy oraz Dziekanowa Leśnego, najnowsze badania nie wskazały jego obecności; na omawianym terenie brak jest występowania niniejszego gatunku,

- kumak nizinny (załącznik II i IV Dyrektywy Habitatowej), gatunek zaobserwowano w ogródkach działkowych w Burakowie oraz w pobliżu ul. Wiślanej, z dala od omawianego terenu;
- pachnica dębowa (Polska Czerwona Księga Zwierząt jako gatunek „wysokiego ryzyka narażony na wyginięcie, kategoria VU); gatunku nie zaobserwowano na omawianym terenie.

Według ekofizjografii wykonanej dla obszaru miasta i gminy Łomianki na omawianym terenie brak jest siedlisk gatunków chronionych. Mogą tu jednak przebywać gatunki chronione, które preferują tereny otwarte jako siedlisko życia.

Zagrożenia

- zmniejszenie się udziału terenów otwartych (negatywny wpływ na ptaki związane z takimi siedliskami – w ostatnich latach wyginęły na terenie gminy Łomianki pójdzki, czajki, zmniejszyła się również liczba skowronków i ortolana oraz dudków);
- zmniejszenie się areалу dogodnych siedlisk oraz ich fragmentacja spowodowane przez lokalizację nowej zabudowy oraz zasypywanie terenów podmokłych, w tym cieków oraz małych oczek wodnych;
- obniżenie się zwierciadła wód podziemnych spowodowane lokalizacją zabudowy, co prowadzi do wyschnięcia jezior np. j. Wiejskiego.

5.9. Walory krajobrazowe

Na ogólną fizjonomię krajobrazu wpływa ukształtowanie terenu, wartości przyrodnicze (szata roślinna), sposób użytkowania terenu oraz wartości kulturowe. Ukształtowanie powierzchni terenu jest mało zróżnicowane – charakteryzuje się niewielkimi niwelacjami terenu. W aspekcie zagospodarowania terenu i szaty roślinnej obszar można podzielić na dwie strefy – zabudowaną i użytkowaną rolniczo. W strefie zagospodarowanej położonej wzdłuż ul. Rolniczej i ul. Krasnoludków występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zlokalizowana raczej na dużych działkach z zadrzewieniami, bez zdecydowanych dominant. Pola orne tylko częściowo są użytkowane, większość z nich zarasta.

Obszar objęty opracowaniem nie prezentuje szczególnych walorów krajobrazowych. Jest to krajobraz, gdzie wyraźnie widać przekształcanie się terenów wiejskich w podmiejskie. Wartość krajobrazową stanowią pozostałości terenów otwartych z udziałem zadrzewień, bliskie sąsiedztwo Jeziora Dziekanowskiego. Negatywnie na krajobraz wpływa droga krajowa nr 7, położone przy niej obiekty usługowe, reklamy.

5.10. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

5.10.1. Obszary ustanowione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Omawiany obszar znajduje się w granicy Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Granica została wrysowana na planszę ekofizjografii. Teren gminy został zakwalifikowany do urbanistycznej

oraz zwykłej strefy WOChK. Zgodnie z Rozporządzeniem nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w strefie urbanistycznej i strefie zwykłej WOChK zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 20 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej; w przypadku m. st. Warszawy w odniesieniu do lokalizowania obiektów budowlanych zakaz ten obowiązuje w odległości mniejszej niż 10 m oraz ogrodzeń w odległości mniejszej niż 5m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Na omawianym terenie nie ma Obszarów Natura 2000. Najbliżej położone są:

- obszary ptasie: Dolina Środkowej Wisły (ok. 500 m), Puszcza Kampinoska (ok. 1 km),
- obszary siedliskowe: Puszcza Kampinoska (ok. 1 km), Kampinoska Dolina Wisły (ok. 100 m).

Ponadto w bliskiej odległości znajduje się Kampinoski Park Narodowy, rezerваты: Ławice Kiełpińskie, Jezioro Kiełpińskie. Administracyjnie gmina Łomianki położona jest w otulinie KPN. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody otulina stanowi strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody wyznaczoną celem zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

5.10.2. Obszary chronione wchodzące w skład europejskich systemów przyrodniczych

Gmina Łomianki położona jest w granicy obszaru węzłowego 20M Obszar Puszczy Kampinoskiej. Park powstał w celu ochrony wydm śródlądowych, zbiorowisk leśnych i bagiennych o charakterze zbliżonym do naturalnego oraz bogatej flory i fauny. W KPN występuje prawie 1000 gatunków roślin naczyniowych, w tym rzadkie takie jak: chamedafne północna, gnidosz królewski, kosaciec syberyjski, lilia złotogłów, orlik pospolity, pełnik europejski, podkolan biały, wawrzynek wilczczyko, widłaki oraz brzoza czarna. Z bogatej fauny Parku należy wymienić: łosie, bobry, wydry, borsuki, dziki, sarny, jelenie, kuny leśne, okresowo pojawiające się wilki, a także orliki, puchacze, bociany czarne, żurawie, czaple siwe. Z gadów żyją tutaj: żmije zygzakowate, zaskrońce, gniewosze, padalce oraz jaszczurki zwinki i żyworodne. Celem ochrony najlepiej zachowanych i najcenniejszych pod względem przyrodniczym fragmentów Puszczy Kampinoskiej utworzono na jej terenie liczne rezerваты np. Sieraków i Kaliszek.

5.11. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, cechujące się dużą bioróżnorodnością, są szlakami komunikacji dla zwierząt, natomiast w większym przedziale czasowym również dla roślin. W zależności od długości i wielkości można mówić o korytarzach międzynarodowych, krajowych, regionalnych i lokalnych. W Łomiankach oraz okolicy główny udział w zagospodarowaniu przestrzennym mają: zabudowa miejska oraz łąki używane ekstensywnie wzdłuż rzeki oraz rowy melioracyjne. Gmina i miasto Łomianki charakteryzuje się bardzo małą lesistością wynoszącą ok. 15%.

Korytarze o znaczeniu międzynarodowym i krajowym

Łomianki położone są w sieci ECONET Polska, w obszarze o znaczeniu międzynarodowym 20 m. Zgodnie z Programem zwiększenia lesistości dla Województwa Mazowieckiego do 2020 r. korytarz ekologiczny obejmujący omawiany teren został przeznaczony do zwiększenia lesistości celem poprawy struktury przyrodniczo ekologicznej poprzez tworzenie sieci powiązań leśnych.

Korytarze o znaczeniu lokalnym

Funkcję lokalnych ciągów ekologicznych zapewniających łączność pomiędzy terenami o istotniejszym znaczeniu pełni roślinność wzdłuż dróg, zadrzewienia śródpolne oraz tereny otwarte.

6. Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym

Stan zasobów został szczegółowo omówiony w ekofizjografii sporządzonej na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Łomianki.

Wody płynące

Jakość wód

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska. Przez JCWP rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Zgodnie z informacjami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w latach 2010–2013 obszar JCWP *Dopływ do jez. Dziekanowskiego*, w granicach którego znajduje się teren opracowania, nie był objęty monitoringiem, jednakże IMGW Wrocław dokonał oceny JCWP niemonitorowanych na podstawie autorskiej metodyki, poprzez ekstrapolację wyników z podobnych JCWP objętych badaniami¹ i na tej podstawie stwierdzono, że stan/potencjał ekologiczny JCWP *Dopływ do jez. Dziekanowskiego* klasyfikuje się poniżej dobrego, a stan ogólny tego JCWP określono jako zły.

Monitoringiem jakości wód objęto sąsiednie JCWP:

- JCWP Wisła od Kanału Młocińskiego do Narwi,
- JCWP Łasica od źródeł do Kanału Zaborowskiego, z Kanałem Zaborowskim
- JCWP Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego

a badania wykazały, że ich stan lub – w przypadku części wód silnie zmienionych – potencjał ekologiczny klasyfikuje się od złego, przez słaby (dla rzeki Wisły) do umiarkowanego (dla rzeki Łasicy), a stan chemiczny w wodach rzeki Wisły określono jako poniżej dobrego. W poniższej tabeli przedstawiono podsumowanie badań przeprowadzonych na ww. jednolitych częściach wód powierzchniowych w 2012 roku przez WIOŚ w Warszawie.

---

¹ *Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2012 roku*, WIOŚ, Warszawa 2013, s. 60.

Tabela 1 Stan/potencjał ekologiczny wód powierzchniowych w gminie Łomianki i okolicy (źródło: WIOŚ 2013)

Rzeka	Wisła	Wisła	Łąsica
Nazwa i kod klasyfikowanej jednolitej części wód (jcw)	Wisła od Kanału Młocińskiego do Narwi PLRW20002125999	Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego PLRW20002125971	Łąsica od źródeł do Kanału Zaborowskiego, z Kanałem Zaborowskim PLRW2000232729649
Nazwa i kod punktu pomiarowo-kontrolnego	Wisła - Kazuń (most-powyżej ujścia Narwi) PL01S0701_1063	Wisła - Warszawa - most Łazienkowski PL01S0701_1061	Kanał Łąsica - Aleksandrów (most) PL01S0701_1150
Typ abiotyczny	wielka rzeka nizinna (21)	wielka rzeka nizinna (21)	Potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych (23)
Silnie zmieniona jcw [tak/nie]	N	T	N
Klasa elementów biologicznych	stan słaby	potencjał zły	stan umiarkowany
Klasa elementów hydromorfologicznych	stan bardzo dobry	potencjał dobry	stan bardzo dobry
Klasa elementów fizykochemicznych	stan dobry	stan dobry	poniżej stanu dobrego
Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetycznych i niesyntetycznych	stan dobry	poniżej potencjału dobrego	-
Stan/potencjał ekologiczny	stan słaby	potencjał zły	stan umiarkowany
Stan chemiczny	poniżej stanu dobrego, przekroczone stężenia średnioroczne	poniżej potencjału dobrego, przekroczone stężenia średnioroczne	-
Stan JCW	stan zły	stan zły	stan zły

Cele środowiskowe

W związku z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej opracował w 2011 roku Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Określono w nim dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) ocenę ryzyka nieosiągnięcia założonych celów środowiskowych (osiągnięcia dobrego stanu wszystkich wód do roku 2015). Poniżej przedstawiono, w formie tabelarycznej dane dotyczące punktów pomiarowych, położonych na rzekach w bliskiej odległości od terenu objętego opracowaniem.

Tabela 2 Zestawienie ocen jednolitych części wód powierzchniowych w gminie Łomianki i okolicy (źródło: Plan Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, KZGW)

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Uzasadnienie
PLRW 20002125999	Wisła od kanału Młocińskiego do Narwi	naturalna część wód	zły	zagrożona	Derogacje czasowe brak możliwości technicznych; planowana inwestycja z zakresu ochrony przeciwpowodziowej- Modernizacja wału przeciwpowodziowego ma

odcinku Wisły w km 525+000-537+400 w latach 2011-2015 oraz w km 541+400-546+800 w latach 2010-2012					
PLRW20002625994	Dopływ z jez. Dziekanowskiego	silnie zmieniona część wód	zły	niezagrożona	-
PLRW20002625992	Struga Jabłonna	silnie zmieniona część wód	zły	niezagrożona	-
PLRW2000025972	Kanał Młociński	silnie zmieniona część wód	zły	niezagrożona	-
PLRW20002125971	Wisła od Jeziorki do Kanału Młocińskiego	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW
PLRW2000232729649	Łasica od źródeł do Kanału Zaborowskiego, z Kanałem Zaborowskim	naturalna część wód	zły	niezagrożona	-

Zagrożenia

Zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych jest brak kanalizacji. Według GUS w 2013 r. z kanalizacji na terenie gminy Łomianki korzystało tylko 35,9% ludności, natomiast z wodociągu 39,7%. Dysproporcja pomiędzy udziałem ludności korzystającej z kanalizacji oraz korzystającej z wodociągu jest niewielka, dlatego można oceniać, iż zanieczyszczenie wód ściekami komunalnymi odprowadzanymi z gospodarstw domowych jest niewielkie. Zagrożeniem jest również bliskie sąsiedztwo Aglomeracji Warszawskiej.

Wody podziemne

Jakość wód podziemnych

Na terenie gminy Łomianki nie prowadzono badań jakości wód podziemnych. Ostatnie informacje pochodzą z lat 2004–2007 badań, jakości wód podziemnych w ramach regionalnej sieci monitoringu. Badanie te były prowadzone na terenie innych gmin powiatu warszawskiego zachodniego.

Tabela 3 Wyniki badań jakości wód podziemnych w sieci krajowej PIG w latach 2004–2007 (źródło: Monitoring jakości wód podziemnych w województwie mazowieckim w 2012 roku [WIOŚ])

numer otworu	miejscowość	powiat	JCWPd	2007		2010		2012	
				klasa wód w roku	wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niskiej jakości w 2007.	klasa wód w roku	wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niskiej jakości w 2010r.	klasa wód w roku	wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niskiej jakości w 2012r.
52	Kampinos	warszawski zachodni	65	III	Fe	III	Fe	III	-
275	Połczyńska CPN	warszawski zachodni	65	III	temp	III	-	III	-
1701	Kampinos	warszawski zachodni	65	IV	B, Cl, NH ₄ , Fe, Na	IV	B, Cl, Na	IV	B, Cl, Na
1702	Kampinos	warszawski zachodni	65	IV	HCO ₃ , Fe, TOC	V	OWO	IV	OWO
1703	Kampinos	warszawski zachodni	65	IV	Fe, Mn	IV	Mn	IV	OWO, Mn
1660	Legionowo	legionowski	52	III		III		III	
1668	Zakroczym	nowodworski	48	III	Fe	II		II	

Objaśnienia:

- II – wody dobrej jakości; III – wody zadowalającej jakości; IV – wody niezadowalającej jakości; V – wody złej jakości
- NH₄ – amoniak, Mn – mangan, Fe – żelazo, HCO₃ – wodorowęglany, Cl – chlorki, Na – sód, B – bor, TOC/OWO – węgiel ogólny organiczny

Z informacji w tabeli wynika, że jakość wód podziemnych w większości punktów pomiarowych położonych w okolicy opracowania jest zadowalającej jakości (pkt nr 275, 1660, 1668). W dalszej odległości, za zachód od opracowania, jakość wód się pogarsza. Niezadowalająca jakość wód w punktach 1701–1703 wynika głównie z obecności w wodach podziemnych boru, chloru, sodu i manganu oraz wysokich stężeń węgla organicznego.

Wody czwartorzędowe nie są izolowane od powierzchni terenu, są więc podatne na zanieczyszczenia biologiczne i chemiczne. Istniejące i projektowane studnie zaopatrujące odbiorców zbiorowych lub pracujące na potrzeby wytwarzania produktów spożywczych lub farmaceutycznych, wymagają ustanowienia stref ochronnych. Strefa ochrony pośredniej ma za zadanie ochroną przed zanieczyszczeniami biologicznymi.

Zagrożenia dla jakości wód podziemnych:

- koncentracja zakładów produkcyjnych w Aglomeracji Warszawskiej,

- dzikie wysypiska odpadów,
- rolnictwo i niewłaściwe nawożenie pól.

Odporność na degradację uwarunkowana jest głównie głębokością występowania zwierciadła wody, narażeniem powierzchni na erozję oraz występowaniem lasów. Najmniejszą odpornością wykazują się doliny rzek, gdzie poziom wód podziemnych jest wysoki. Dodatkowym elementem mającym wpływ na degradację jest pokrycie terenu szatą roślinną. Im teren pokryty jest w większej mierze roślinnością, np. trawą bądź zadrzewieniami, tym bardziej odporny na degradację. Można stwierdzić, że wody gruntowe wraz z wodami powierzchniowymi i istniejącą roślinnością tworzą ściśle powiązany i bardzo wrażliwy na degradację zespół. Zaburzenie funkcjonowania choćby jednego z tych elementów powoduje natychmiastowe niekorzystne zmiany w pozostałych. Z tego względu doliny i obniżenia powinny podlegać szczególnej ochronie. Szkodliwe dla funkcjonowania dolin są przede wszystkim: lokalizacja zabudowy kubaturowej oraz intensywne rolnictwo – stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Na terenie gminy Łomianki zwierciadło wód podziemnych jest położone płytko, na głębokości 2–5 m ppt i nie jest izolowane warstwą nieprzepuszczalnych utworów, dlatego jest podatne na zanieczyszczenia.

Gleba

Gleba jest ośrodkiem życia wielu mikroorganizmów oraz roślin, stanowi żywy organizm pełniący wiele funkcji, m.in. produkcyjną, retencyjną, sanitarną. Oprócz funkcji produkcyjnej, gleba gromadzi zasoby wodne, wody opadowe są niezbędne dla życia roślin, natomiast wody podziemne są rezerwuarem wód dla człowieka. Dzięki żyjącym w glebie drobnoustrojom gleba spełnia również ważną funkcję sanitarną oraz uczestniczy w ciągłości życia na Ziemi. W procesie rozkładu (mineralizacji) martwych resztek organicznych, wspierając tym samym obieg pierwiastków w przyrodzie. Gleba posiada również właściwości sorpcyjne, które pozwalają na pełnienie funkcji naturalnego filtra pochłaniającego m.in. związki toksyczne. Degradacja gleby może być na różnych płaszczyznach: stopniowy spadek zawartości próchnicy, zakwaszenie, zasolenie, ubytek składników pokarmowych, zanieczyszczenie metalami ciężkimi. Degradacja może również polegać na erozji wietrznej, wodnej, a także przesuszeniu bądź zawodnieniu (podtopieniu). Do degradacji gleb można również zaliczyć techniczne zanieczyszczenie (dewastację).

Około połowa obszaru jest zabudowana. Zanieczyszczenie gleby związane z zabudową mieszkaniową dotyczy przede wszystkim zanieczyszczeń substancjami organicznymi i chemicznymi. Omawiany obszar w przeważającej części nie posiada podłączenia do sieci kanalizacyjnej, więc istnieje zagrożenie wynikające z możliwych wycieków z nieszczelnych odbiorników na nieczystości. Pozostała część obszaru to tereny rolne, gdzie degradacja polega na niewłaściwym stosowaniu środków ochrony roślin i nawozów. Rolnictwo powoli wycofuje się z tych terenów. Istotnym źródłem pozostają emisje komunikacyjne, pojawiające się głównie wzdłuż drogi krajowej nr 7.

Powietrze

Elementem charakteryzującym się bardzo wysoką zdolnością do regeneracji jest powietrze atmosferyczne. Do likwidacji jego zanieczyszczenia wystarczy likwidacja źródła. Źródłami zanieczyszczeń powietrza na obszarze gminy są zakłady produkcyjne, zabudowa usługowa i mieszkaniowa oraz tereny komunikacji drogowej.

Jakość powietrza

Oceny jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego dokonuje corocznie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Podstawą do oceny jakości powietrza jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. WIOŚ w Warszawie w *Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie mazowieckim – raporcie za rok 2013* (tabela poniżej), wykonał klasyfikację jakości powietrza w poszczególnych strefach według poziomów dopuszczalnych, dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji, poziomów docelowych i celów długoterminowych. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń (tzn. występujących w najbardziej zanieczyszczonych rejonach) na obszarze aglomeracji lub innej strefy. Żaden z punktów pomiarowych nie znalazł się w granicach gminy Łomianki, która została zakwalifikowana do strefy mazowieckiej.

Ocena wykonana została dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu zawieszonego PM10 oraz arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i benzo/a/pirenu w pyle PM10 przy uwzględnieniu kryteriów związanych z ochroną zdrowia oraz dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu przy uwzględnieniu kryteriów związanych z ochroną roślin.

Tabela 4 Wyniki klasyfikacji strefy mazowieckiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin w 2013 r.

	symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	NO ₂ ²	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃	PM10	PM2,5
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A ³	C	C ⁴
ze względu na ochronę roślin	A	A	-	-	-	-	-	-	-	A ³	-	-

gdzie:

- klasa A – stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;

² dla roślin NO_x,

³ wg poziomu docelowego

⁴ wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji

- klasa B – stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (tylko dla PM_{2,5})
- klasa C – stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy jakości powietrza C w przypadku benzo(a)pirenu oraz pyłu PM_{2,5} i pyłu PM₁₀. Wyniki analiz i oszacowań WIOŚ w Warszawie wskazują, że podstawową przyczyną przekroczeń wyżej wymienionych zanieczyszczeń jest emisja powierzchniowa, związana z ogrzewaniem domostw w sektorze komunalno-bytowym oraz emisja liniowa, związana z ruchem pojazdów i emisją spalin.

W poniższej tabeli przedstawiono stan jakości powietrza dla gminy Łomianki w 2013 r. zgodnie z danymi przedstawionymi w *Ekofizjografii dla miasta i gminy Łomianki*.

Tabela 5 Poziomy stężeń zanieczyszczeń na terenie gminy Łomianki w 2013 r. (źródło: Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska za Ekofizjografia... 2013)

rodzaj zanieczyszczenia	poziom aktualny		poziom dopuszczalny ⁵	stosunek poziomu aktualny do poziomu dopuszczalnego
	µg/m ³		µg/m ³	%
dwutlenek azotu - NO ₂	10		40	25
dwutlenek siarki - SO ₂	8		20	40
tlenek węgla - CO	300		-	-
pył zawieszony - PM ₁₀	28		40	70
pył zawieszony - PM _{2,5}	21		25	84
Benzen - C ₆ H ₆	1,5		5	30
Ołów - Pb	0,05		0,5	10

Jak wynika z powyższej tabeli, na terenie gminy Łomianki w 2013 roku nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu. Widocznie zwiększone były stężenia pyłu zawieszony PM_{2,5} i pyłu zawieszony PM₁₀ – rysuje się to podobnie, jak w całej sferze mazowieckiej.

Głównymi zanieczyszczeniami powietrza na terenie opracowania są źródła komunalno-bytowe tzw. niska emisja wynikająca z indywidualnego ogrzewania domów oraz lokalne kotłownie (emisja gazów

⁵ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012r, poz. 1031)

i pyłów), źródła transportowe (ruch samochodowy, emisja gazów i pyłów), pylenie wtórne pochodzące z terenów pozbawionych roślinności oraz zanieczyszczenia napływające spoza terenu gminy (nieznaczny wpływ). Na jakość powietrza na tych terenach wpływ mają także zakłady przemysłowe znajdujące się w niedalekiej odległości:

- P.P.H. WIRMEX, ul. Sienkiewicza 4 Dziekanów Leśny
- Inter Stal Centrum Sp. z o.o., ul. Kolejowa 291, Dziekanów Polski
- BARGO Sp. z o.o. Dziekanów Polski, ul. Kolejowa 223, Dziekanów Polski
- Centrum Badań Ekologicznych P.A.N, ul. Konopnickiej 1, Dziekanów Leśny.

Klimat akustyczny

Klimat akustyczny obszaru opracowania, z uwagi na bliskie sąsiedztwo drogi krajowej nr 7, biegnącej wzdłuż jego południowej granicy, nie jest najlepszy. Najistotniejszym źródłem hałasu w sąsiedztwie odcinków drogi krajowej nr 7 jest ruch samochodowy. Inne źródła hałasu, związane z funkcjonowaniem i działalnością człowieka oddziałują na środowisko w znikomym stopniu w porównaniu do hałasu drogowego. W zdecydowanej większości przypadków stanowią one tło akustyczne dla hałasu samochodowego, który w głównej mierze decyduje o akustycznym klimacie na analizowanych terenach.

Obecnie zabudowania położone są przy ul. Rolniczej, w oddaleniu od tej trasy, gdzie nie ma przekroczeń lub nie przekraczają one 5 dB (Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż drogi krajowej nr 7 i drogi ekspresowej nr S7 na terenie województwa mazowieckiego). Jednakże, coraz więcej budynków mieszkalnych pojawia się przy ulicach biegnących prostopadle do drogi krajowej (m.in. ul. Krasnoludków). Zabudowania położone najbliżej są narażone na przekroczenia nawet powyżej 20 dB, średnio 10–20 dB.

Uchwałą nr 141/09 z dnia 7 września 2009 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego przyjął Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż odcinków drogi krajowej nr 7 i ekspresowej nr S7 na terenie województwa mazowieckiego, który to program obejmuje m. in. teren niniejszego opracowania (odcinek od 331+320 do 3348+420 Kazuń – Łomianki). Program ma na celu poprawę i zapewnienie jak najlepszego stanu akustycznego środowiska na terenach zagrożonych ponadnormatywnym hałasem. Termin realizacji działań przewidziano do końca 2013 roku (działania krótkookresowe) i do końca 2025 roku (działania długookresowe). Na terenach sąsiadujących z obszarem opracowania planowana jest przebudowa drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej. Szacuje się, że spowoduje to zmniejszenie uciążliwości hałasowej o 3–7 dB (wprowadzenie „cichych” nawierzchni drogowych, tłumiących hałas samochodowy, ekrany akustyczne).

Poniżej wskazano liczbę i procent ludności zamieszkałej wzdłuż odcinka drogi krajowej nr 7 od 331+320 do 3348+420 Kazuń–Łomianki, narażonych na ponadnormatywny hałas (przekroczenia poziomu dźwięku L_{DWN}).

Tabela 6 Ludność zamieszkująca okolice drogi krajowej nr 7 narażona na ponadnormatywny hałas (źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem... 2009)

Liczba mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas	Przekroczenie poziomu dźwięku L_{DWN}	Procent ludności zamieszkałej na analizowanym obszarze, narażonej na ponadnormatywny hałas
	dB	%
1800	0	40,92
1517	5	34,49
491	10	11,16
554	15	12,59
38	20	0,86

6.1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przedsięwzięcia mogąco znacząco oddziaływać na środowisko zaliczono do dwóch grup:

- przedsięwzięcia mogąco zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania inwestycji na środowisko jest obligatoryjne;
- przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu jest fakultatywne, może być wymagane przez prowadzącego postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zapisy ogólne mpzp w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustalają zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Dopuszcza się natomiast lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

Stan środowiska na tych obszarach został opisany w rozdziale 6, dotyczącym stanu środowiska całego obszaru objętego sporządzeniem mpzp.

7. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ze względu na dość niedużą odległość od Warszawy, na terenie gminy odczuwalny staje się napływ ludności. Wynikiem migracji jest postępująca presja zabudowy, co skutkuje urbanizacją terenów

dotąd niezainwestowanych. W przypadku omawianego obszaru wyraźna jest tendencja powolnego i dość uporządkowanego zabudowywania terenów rolnych, zabudowa wkracza na teren od strony wschodniej, wyznaczone ulice biegną prostopadle do drogi krajowej i ul. Rolniczej. Układ działek wskazuje na dalszy rozwój zabudowy.

Nadrzędnym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego.

Przy braku planu miejscowego możliwa jest zabudowa obszaru w sposób chaotyczny, zaburzający ład przestrzenny miejscowości i wpływający negatywnie na jej krajobraz. Rozwój zabudowy nieproporcjonalny do rozwoju infrastruktury może skutkować wykorzystywaniem rozwiązań tymczasowych w zakresie zaopatrzenia w ciepło, odprowadzania ścieków bytowych i gospodarki odpadami, które mogą zagrażać jakości środowiska.

W przypadku niepodjęcia działań zmierzających do zmiany dotychczasowych funkcji terenów, na terenach otwartych będzie postępować naturalna sukcesja, gdyż w coraz mniejszym stopniu będą one użytkowane rolniczo.

8. Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

Zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łomianki omawiany teren obejmuje 2 strefy:

- ✓ **6-suburbanizacja gminna intensywna;**
- ✓ **8-aktywizacja gospodarcza i usługowa.**

8.1. Wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza

Teren objęty opracowaniem można podzielić na dwie strefy: zabudowaną oraz obszarów rolniczych. Na strefę zagospodarowaną składa się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, której towarzyszy przylegająca zieleni urządzone. Obszary niezabudowane to w przeważającej części nieużytki rolne, pola orne, sady oraz pasy zwartych zadrzewień.

Zwiększenie gęstości zabudowy wiąże się ze zwiększeniem gęstości sieci dróg, w związku z czym prognozuje się zwiększenie emisji rozproszonej zanieczyszczeń pyłowych w związku emisją spalin. Należy zauważyć, iż emisja z pojazdów to emisja niezorganizowana, niepodlegająca prawnym uregulowaniom, pozwoleniom na emisję. Największy wpływ na jakość powietrza może wywierać projektowana droga ekspresowa S7 przebiegająca wzdłuż południowej granicy terenu opracowania. Za główne zanieczyszczenia związane z pojazdami samochodowymi uznaje się: tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO), związki ołowiu (Pb) oraz węglowodory alifatyczne (HC) i aromatyczne (WWA). Droga ekspresowa, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, stanowi przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest obligatoryjne. Szczegółowa ocena wpływu planowanej drogi

ekspresowej na powietrze zostanie dokonana zatem w procedurze oceny oddziaływania na środowisko prowadzącej do uzyskania decyzji środowiskowej.

Na obszarze objętym analizą istniejące budownictwo mieszkaniowe korzystające z indywidualnych źródeł ciepła. Zgodnie z zapisami planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących w szczególności: paliwa gazowe, energię elektryczną, olej opałowy lub inne paliwa ekologiczne spalane w piecach niskoemisyjnych, pompy ciepła, ogniwa solarne. Prognozuje się, że w związku z możliwością podłączenia nowej zabudowy do sieci gazowej nie spowoduje znacznego zwiększenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Wprowadzenie zabudowy usługowej wpłynie na zwiększenie emisji zanieczyszczeń w postaci pyłów i gazów w związku z eksploatacją instalacji i innych urządzeń oraz użytkowania budynków. Ponadto plan wprowadza możliwość zaopatrzenia w energię elektryczną z indywidualnych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 40 kW, z wyjątkiem lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowi. Stosowanie ogniw fotowoltaicznych będzie przyczyniało się do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i tym samym zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń w miejscu ich powstawania.

Projekt planu zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a dopuszcza lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, ale tych, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

Warunki aerosanitarne omawianego obszaru w związku z wprowadzeniem założeń mpzp nie powinny ulec znacznym zmianom. Obszar Dziekanowa Polskiego znajduje się w zasięgu Puszczy Kampinoskiej, która tworzy korytarz napowietrzający i jest źródłem czystego powietrza. Dzięki położeniu omawianego terenu w Warszawskim Obszarze Chronionego wszystkie obszary pełniące funkcje przyrodnicze pozostają w stanie nienaruszonym. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego tereny położone w WOChK zostały wyróżnione poprzez ograniczenie z intensywnej zabudowy oraz zagwarantowanie wysokiego współczynnika powierzchni biologicznie czynnej, ponadto wzdłuż dróg lokalnych istnieje nakaz wprowadzenia szpalerów drzew.

8.2. Wytwarzanie odpadów

Plan przewiduje znaczący wzrost zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej uzupełnionej zabudową usługową, w związku, z czym należy się spodziewać wzrostu produkcji odpadów komunalnych proporcjonalnego do wzrostu powierzchni zabudowy.

W związku z realizacją *Gminnego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Łomianki na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015* podjęto działania zmierzające do uregulowania gospodarki odpadami. Priorytetowym zadaniem określonym w PGO jest objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem zbiórki odpadów. Plan przewiduje rozwój selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”, prowadzonej bezpośrednio w gospodarstwach domowych, przy wykorzystaniu kontenerów rozmieszczonych w obrębie osiedli mieszkalnych. Zgodnie z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Łomianki z 2011 r.

problem ten na terenach poza miastem w dalszym ciągu nie został rozwiązany. Zwraca się uwagę na zbyt małą liczbę punktów gromadzenia odpadów w obrębie osiedli, co znacznie utrudnia realizację założeń PGO.

Na terenach oznaczonych, jako usługowe oraz mieszkaniowe mogą powstawać odpady niebezpieczne np. zużyty sprzęt komputerowy, świetlówki, odpady z przetwórstwa fotograficznego oraz usług fotograficznych, urządzenia zawierające freony, drewno zawierające substancje niebezpieczne, przeterminowane leki itp. Jednakże zgodnie z PGO odpady niebezpieczne są odbierane od mieszkańców według potrzeb na indywidualne zgłoszenie w terminie uzgodnionym z podmiotem uprawnionym do ich odbioru. Dodatkowo istnieje możliwość przekazania odpadów niebezpiecznych do Gminnych Punktów Selektywnego Gromadzenia Odpadów Komunalnych oraz Mobilnego Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego reguluje gospodarkę odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.3. Wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi

Zwiększenie powierzchni zabudowań wiąże się ze zwiększeniem produkcji ścieków komunalnych i przemysłowych. Warunkiem zachowania dobrej jakości środowiska glebowego jest prawidłowa gospodarka ściekami oraz odpadami. Przewidywanym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych może być brak kanalizacji na danym obszarze. Według GUS w 2013r. z kanalizacji na terenie gminy Łomianki korzystało tylko 35,9% ludności, natomiast z wodociągu 40,3%. Dodatkowym zagrożeniem jest również sąsiedztwo Aglomeracji Warszawskiej.

Zwiększenie powierzchni terenów zabudowanych wiąże się ze zwiększeniem produkcji ścieków komunalnych oraz przemysłowych z terenu usług.

Na terenie gminy Łomianki znajdują się trzy oczyszczalnie ścieków (mechaniczno-biologiczna, biologiczna i trzcinowa). Gminna oczyszczalnia ścieków znajduje się w Łomiankach. Ponadto na terenie gminy w 2013 r. wykorzystywanych było 5888 zbiorników bezodpływowych. Omawiany obszar nie został objęty systemem kanalizacji, w związku z tym odprowadzanie i oczyszczanie ścieków ma tutaj charakter lokalny. Budynki niepodłączone do sieci sanitarnej korzystają z bezodpływowych zbiorników na nieczystości. Dziekanów Polski nie posiada systemu odbioru nieczystości od mieszkańców, są one usuwane przez firmy asenizacyjne i wywożone do oczyszczalni ścieków w Łomiankach i Czosnowie. Według Programu Ochrony Środowiska krótkoterminowym zadaniem w zakresie gospodarki wodno – ściekowej jest budowa kanalizacji m.in. w Dziekanowie Polskim.

Zapisy Planu sprzyjają uporządkowaniu gospodarki ściekowej na terenach objętych sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowaniu przestrzennego. W celu ochrony wód powierzchniowych, ziemi oraz pośrednio wód podziemnych plan wprowadza zakaz odprowadzania wód deszczowych do ciągów kanalizacji sanitarnej, do wód otwartych i do gruntu bez uprzedniego podczyszczenia. Plan nakłada również obowiązek odprowadzania ścieków bytowych do sieci kanalizacyjnej, do czasu realizacji gminnej sieci kanalizacyjnej dopuszcza odprowadzanie do zbiorników bezodpływowych.

Problem ochrony wód stanowi nie tylko zanieczyszczenie wód bądź gleby, ale również zmiana stosunków wodnych oraz poziomu zwierciadła wody. Ograniczone możliwości infiltracji wód opadowych poprzez odprowadzenie ich systemem kanalizacji deszczowej może powodować zmianę stosunków gruntowo-wodnych, a w konsekwencji prowadzi do negatywnych następstw np. zmniejszenia się potencjału ekologicznego, w wyniku zmiany naturalnych warunków siedliskowych flory i fauny, zanikania cieków na terenie zurbanizowanym bądź ich degradację, przeciążania cieków nadmiernymi zrzutami z kanałów deszczowych. Zagrożenie istnieje również w odbiornikach wód deszczowych, które może się przejawiać nasileniem się zjawisk powodziowych, okresowy wzrost zanieczyszczenia rzek oraz ograniczenie życia roślinnego i zwierzęcego w rzekach. Celem zatrzymania wód opadowych na terenie należy zastosować infiltrację powierzchniową lub podziemną. Plan ustala realizację powierzchni biologicznie czynnej, która stanowi powierzchnię wsiąkania wód opadowych. Jednocześnie dla zabudowy mieszkaniowej plan dopuszcza odprowadzanie wód deszczowych i roztopowych w ramach własnej działki do gruntu. Powierzchnia biologicznie czynna w ramach działki budowlanej będzie wspomagała infiltrację wód deszczowych w głąb profilu glebowego i ograniczała powstawanie lokalnych zastoisk wód. Powierzchnie biologicznie czynną chłonną mogą stanowić oczka wodne w ogrodach, które doskonale spełniają funkcje retencyjną. Lokalizacja studni chłonnych, drenażu rozsączającego bądź ogrodu deszczowego na terenie własnej działki gwarantuje minimalizację odpływu wód z powierzchni terenu oraz powstrzymanie niekorzystnych zjawisk zachodzących w środowisku wodnym. Dodatkowo mogą być wykorzystane takie rozwiązania jak gromadzenie wody deszczowej w zbiorniku, która może być np. wykorzystana w ogrodzie bądź w budynku. Dodatkowo w liniach rozgraniczających dróg określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co gwarantuje ograniczenie bezpośredniego odpływu wód deszczowych.

Celem zatrzymania wód opadowych (w ramach powierzchni biologicznie czynnej) na omawianym terenie można również zastosować inne rozwiązania pełniące funkcję infiltracyjną wód np. trawniki, kwietniki, tereny zielone z krzewami i drzewami, tereny ogrodów przydomowych, chodniki, ciągi pieszo – jezdne, parkingi i place ułożone z płyt lub kostek profilowanych na podsypce żwirowo – piaskowej.

Wraz ze zwiększeniem powierzchni zabudowań prognozuje się oddziaływanie negatywne stałe, bezpośrednio związane ze zwiększeniem produkcji ścieków komunalnych i przemysłowych. Warunkiem zachowania, jakości środowiska glebowego jest prawidłowa gospodarka ściekami oraz odpadami. Przewidywanym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych może być brak kanalizacji na omawianym obszarze.

8.4.Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

Omawiany obszar znajduje się w granicy Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, gdzie obowiązują nakazy i zakazy mówiące o przekształceniu powierzchni ziemi. Ukształtowanie powierzchni danego obszaru charakteryzuje się małą różnorodnością, występują jedynie niewielkie niwelacje terenu.

Prognozuje się, że zmiany ukształtowania terenu związane z wprowadzaniem zabudowy mieszkaniowej będą niewielkie, ponieważ przy budowie takiej zabudowy wykonuje się jedynie nasypy oraz wykopy służące wyrównaniu terenu.

Więszych przekształceń terenu należy spodziewać się podczas budowy obiektów o charakterze usługowym (centra handlowe, parkingi), ponieważ ich budowa wiąże się z większymi modyfikacjami ukształtowania terenu.

Każdorazowo przy realizowaniu każdej inwestycji budowlanej trwale związanej z gruntem widoczne będą zmiany w topografii terenu na etapie budowy obiektów i infrastruktury – działania krótkotrwałe związane z realizacją obiektów. Po zakończeniu prac budowlanych zmiany w ukształtowaniu terenu nie będą kontrastowały z przyległymi obszarami.

8.5. Zanieczyszczenie gleby bądź powierzchni ziemi

Zmiany ukształtowania terenu związane z wprowadzaniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłyną negatywnie na kształtowanie warunków podłoża. W wyniku wykorzystania maszyn budowlanych i czasowego utwardzenia podłoża dewastacji ulegnie wierzchnia, próchnicza warstwa gleby, czego skutkiem będzie zmiana jej właściwości fizycznych i chemicznych. Eksploatacja maszyn budowlanych może wpłynąć na emisję do gleby zanieczyszczeń pyłowych oraz substancji niebezpiecznych tj. paliwa czy smary.

Warunkiem zachowania, jakości środowiska glebowego jest prawidłowa gospodarka ściekami oraz odpadami. Ustalenia planu ograniczają możliwość zanieczyszczenia gleb oraz powierzchni ziemi poprzez wprowadzenie szeregu zapisów ustalających m.in. objęcie siecią kanalizacyjną nowych budynków oraz obiektów oraz nakaz odprowadzania wód opadowych do kanalizacji deszczowej po ich uprzednim podczyszczeniu.

Lokalne zanieczyszczenie gleby może wystąpić w pobliżu dróg, co związane jest z ich zimowym utrzymaniem, m.in. wykorzystaniu soli do odładzania nawierzchni dróg. Silniejszego oddziaływania można się spodziewać ze strony drogi ekspresowej stanowiącej południową granicę planu, co zostanie szczegółowo ocenione na dalszym etapie procedury administracyjnej.

Omawiany obszar znajduje się w zasięgu Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, sposób jego zagospodarowania jest zgodny z rozporządzeniami wojewody w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

8.6. Emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych

Najpoważniejszym źródłem hałasu na terenie obszaru opracowania jest hałas komunikacyjny, występujący z uwagi na bliskie sąsiedztwo drogi krajowej nr 7. Inne występujące źródła hałasu, związane z działalnością człowieka oddziałują na środowisko w dużo mniejszym stopniu. Przewiduje się, że przeznaczenie danego terenu pod funkcje mieszkaniowo-usługowe spowoduje zwiększenie dotychczasowych emisji hałasu, poprzez rozbudowę sieci dróg dojazdowych do posesji prywatnych. Wraz ze wzrostem ilości terenów usługowych przewiduje się zwiększony napływ ludności na teren gminy Łomianki, co może skutkować zwiększeniem emisji hałasu w ciągu dnia.

Największe źródło hałasu w granicach planu będzie stanowiła projektowana droga ekspresowa, niemniej jednak zastosowane rozwiązania techniczne, w tym ekrany akustyczne muszą gwarantować zachowanie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r.

w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.2014.112. j.t. Zgodnie z zapisami planu ustala się ochronę poszczególnych terenów przed ponadnormatywnym hałasem zgodnie z przepisami odrębnymi w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MN – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a tereny oznaczone symbolem MNU – jak terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej.

Do źródeł emisji pól elektromagnetycznych zaliczane są linie elektromagnetyczne i maszty telefonii komórkowej, które mogą potencjalnie być źródłem negatywnego wpływu na zdrowie ludności. Przez teren opracowania przechodzi linia 15KV, od której wyznacza się pas technologiczny. Przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi nie przewiduje się negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na ludzi.

8.7. Wykorzystanie zasobów środowiska

Przewiduje się, że zasoby przyrodnicze środowiska mogą ulec przekształceniom przy wprowadzaniu nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, głównie podczas prac budowlanych. Prace takie powodują zniszczenie pokrywy glebowej i roślinnej. Przekształcenia takie dość istotnie wpływają na niezabudowany teren. Niemniej jednak teren ten obecnie jest częściowo zainwestowany, a występujące tu grunty orne obecnie nie są wykorzystywane rolniczo, z czym wiąże się postępująca sukcesja roślinna. Poszerzenie terenów budowlanych w obrębie obszarów o zapoczątkowanej już presji urbanistycznej jest uzasadnione, w szczególności gdy występujące grunty orne nie stanowią wysokiego potencjału dla rozwoju rolnictwa. Zabudowa wprowadzona w zwartych kompleksach jest łatwiejsza do uzbrojenia w niezbędną infrastrukturę, która ograniczy potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognozuje się również, że zwiększy się wykorzystanie zasobów np. wodnych dla zaspokajania potrzeb większej liczby mieszkańców, a także ludności przyjeżdżającej w celu korzystania z zabudowy spełniającej funkcje usługowe.

Na obszarze objętym planem nie przewiduje się eksploatacji złóż surowców mineralnych.

8.8. Wpływ na zwierzęta i rośliny

Prognozuje się, że w wyniku wprowadzenia na tereny dotąd niezabudowane nowych zabudowań pogorszeniu ulegnie stan siedlisk gatunków zwierząt i roślin, a także zmniejszy się powierzchnia terenów biologicznie czynnych.

Na terenie objętym opracowaniem dominują kompleksy roślinności kultywowanej ogrodów przydomowych ze znacznym udziałem roślinności ruderalnej oraz zbiorowiska pól ornych i ugorów – zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich związanych z aktualną lub niedawno zaprzestaną działalnością rolniczą. W graniach terenu opracowania nie wyróżnia się więc szczególnie cennych przyrodniczo gatunków roślin i zwierząt, jednak wraz z sąsiadującymi terenami Puszczy Kampinoskiej, doliny Wisły oraz Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obszar ten stanowi element szlaku migracyjnego zwierząt. Rezultatem realizacji ustaleń planu będzie zmniejszenie

powierzchni terenów biologicznie czynnych, co spowoduje zmniejszenie terytorium roślin i zwierząt charakterystycznych dla terenów rolniczych.

Zapisy planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzają na tereny otwarte, nieużytkowane zabudowę mieszkaniową i usługową. W celu ochrony wartości przyrodniczych oraz z uwagi na zakazy i nakazy obowiązujące w Warszawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu plan wprowadza szereg zapisów chroniących środowisko przyrodnicze. Są to:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, oraz zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii,
- dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu,
- część obszaru objętego planem znajduje się w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązują nakazy i zakazy odnośnie zagospodarowania terenu zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym ten obszar,
- zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do rowów melioracyjnych w odległości mniejszej niż 2,0 m od górnej krawędzi skarpy rowu,
- dopuszczenie stosowania ogrodzeń w formie żywopłotów,
- ustala się również minimalną powierzchnię biologicznie czynną dla terenów objętych planem,
- dla działek położonych w WOChK ustalono dużą powierzchnię nowo wydzielanych działek oraz duży udział powierzchni biologicznie czynnej (ograniczenie dla realizacji ścisłej zabudowy).

8.9. Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania siedlisk chronionych Natura 2000 ani gatunków poddanych ochronie ścisłej wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną.

Przeważającą część obszaru zajmuje roślinność segetalna i ruderalna, która z czasem powstawania nowych zabudowań ulegnie przekształceniu w roślinność towarzyszącą zabudowie usługowej i mieszkaniowej.

Zabudowa dotychczas niezagospodarowanych terenów może mieć niekorzystny wpływ na florę i faunę, ponieważ spowoduje zmniejszenie ilości powierzchni przyrodniczych, a dodatkowo wybudowane drogi dojazdowe oraz zwiększenie ruchu drogowego ograniczą zdatność terenów jako żerowisk i lęgowisk. Zmniejszeniu ulegnie również udział terenów otwartych będących siedliskiem życia wielu ptaków.

Jednak z uwagi, że znaczna część obszaru jest już przekształcona przez człowieka, prognozuje się, że generalnie zwiększenie zabudowy nie wpłynie w znaczący sposób na miejsca życia zwierząt, a one same przystosują się do zmieniających się warunków bytowania. Niekorzystny wpływ na różnorodność biologiczną może mieć wprowadzenie gatunków obcych do roślinności urządzonej na terenach zabudowanych.

8.10. Wpływ na krajobraz

Przewiduje się, że pozytywną zmianą dla krajobrazu gminy Łomianki będzie zagospodarowanie nieużytkowanych dotychczas terenów, a dzięki temu uzyskanie i możliwość kształtowania ładu przestrzennego.

Omawiany obszar znajduje się w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniącą funkcją korytarzy ekologicznych⁶.

Ustalenia planu zapewniają, że mimo rozszerzenia na omawianym obszarze terenów zabudowy dotychczasowe funkcje terenów przyrodniczych WOChK zostaną utrzymane. W celu podniesienia atrakcyjności omawianego terenu zaplanowano szpalery drzew wzdłuż dróg i tereny mieszkaniowe z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Niemniej krajobraz ulegnie przekształceniu z terenów otwartych na tereny podmiejskie z zabudową mieszkaniową i usługową. Pozytywną zmianą wynikającą z nowego przeznaczenia terenu będzie zagospodarowanie nieużytkowanych dotąd terenów, co przyczyni się do kształtowania ładu przestrzennego.

8.11. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Na terenie objętym opracowaniem, znajdują się trzy stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków. Strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych oznaczono na rysunku planu jako:

- a) stanowisko archeologiczne nr ew. AZP 54-65/33 zlokalizowane na terenie MNU1,
- b) stanowisko archeologiczne nr ew. AZP 54-65/46 zlokalizowane na terenach MN1, MNU1, KDZ1, KDD2,
- c) stanowisko archeologiczne nr ew. AZP 54-65/48 zlokalizowane na terenach MN2, MNU2, KDD3.

W granicach stanowisk archeologicznych realizacja wszelkich przedsięwzięć zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego prawidłowo ustala zasady ochrony dziedzictwa kulturowego.

W wyniku realizacji ustaleń planu estetyka zabudowy będzie kształtowana w sposób uporządkowany oraz ze wskazaniem na zachowanie i poprawę warunków życia ludności. Odpowiednie zapisy planu wpłyną pozytywnie na wartość dóbr materialnych, podniosą wartość nieruchomości i przyczynią się do wprowadzenia ładu przestrzennego na omawianym terenie.

8.12. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii prowadzą Organy Inspekcji. Rejestr obejmuje zakłady o dużym ryzyku (ZDR) i zakłady o zwiększonym ryzyku (ZZR). Według stanu na dzień

---

⁶ Rozporządzenie nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

31 grudnia 2013r. (w nawiasie znajduje się liczba z dnia 31 grudnia 2012r.) rejestr ten obejmował łącznie 1231 (1226) zakładów, w tym: 187 (177) ZDR, 200 (191) ZZR i 844 (858) pozostałych zakładów, mogących spowodować poważną awarię⁷. W ciągu roku nastąpił wzrost liczby zakładów ZDR i pozostałych zakładów ze zwiększonym ryzykiem wystąpienia poważnej awarii. W województwie mazowieckim zarejestrowano 22 zdarzenia, jest to większa liczba niż w roku 2012 (20), co plasuje województwo na pierwszym miejscu z ilością zdarzeń poważnych awarii (ZDR).

Aby mówić o zdarzeniu mającym znamiona poważnej awarii, zdarzenie musi spełniać kryteria z rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obowiązek ten nałożony jest na poważne awarie, które miały miejsce w kraju, o ile spełniają któreś z następujących kryteriów:

- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego co najmniej 5% ilości jednej substancji niebezpiecznych decydujących o zliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu dowolnej ilości co najmniej jednej z substancji niebezpiecznych wymienionych w przepisach, o których mowa w pkt 1, jeżeli powodują co najmniej jeden ze skutków spośród następujących rodzajów skutków: skutki wobec osób, szkody w środowisku, szkody w mieniu, negatywne skutki wykraczające poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- były następstwem uwolnienia w trakcie magazynowania lub transportu dowolnej substancji, która ze względu na swoje właściwości lub ilość może być niebezpieczna dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, prowadząc przynajmniej do jednego ze skutków, spośród skutków opisanych powyżej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2000 roku w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej można stwierdzić, iż na terenie Dziekanowa Polskiego nie ma zakładów mogących stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii.

9. Istniejące problemy istotne z punktu widzenia realizacji zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu Planu przedstawione zostały w poniższej tabeli.

---

⁷ Raport o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii w 2013 r., GIOŚ, Warszawa 2014

Tabela 7. Istniejące problemy i konflikty ochrony środowiska z punktu widzenia wprowadzenia zapisów projektu Planu dotyczące form ochrony przyrody na omawianym obszarze.

Obszar Chroniony	Stan istniejący	Istniejące problemy i konflikty
Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (WOChK)	Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach WOChK, w tym w części w strefie ochrony urbanistycznej (część północna i wschodnia)	Brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej
	Obecnie obszar jest w części zabudowany, w planie tereny te oznaczono symbolem MNU1, MNU2, MNU5, MNU6, MN3, MN6, MN7, MN8 (obszary o ustalonych dużych powierzchniach działek oraz dużym udziale minimalnej powierzchni biologicznie czynnej).	Lokalizacja dzikich wysypisk, które psują krajobraz oraz wpływają negatywnie na stan środowiska, głównie wód
Otulina Kampinoskiego Parku Narodowego (otulina KnPN)	Pozostałą część obszaru objętego granicami projektu planu stanowi otwarta przestrzeń (pola orne i nieużytki), które w planie zostały przeznaczone pod tereny mieszkaniowe i usługowe. Podczas przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej w 2014 roku nie zaobserwowano gatunków roślin oraz siedlisk chronionych prawem.	Stopniowe obciążenie antropogenezą terenu, który powinien stanowić bufor dla KnPN oraz obszaru Natury 2000 Puszcza Kampinoska (obszar siedliskowy oraz ptasi).
	Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach otuliny KnPN	

10. Ocena określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego warunków zagospodarowania terenu, wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa podstawowe warunki zagospodarowania terenu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska i gospodarowania zasobami przyrody. Uwzględnia obowiązek ochrony powierzchni ziemi, gleb, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych oraz potrzeby ochrony środowiska wynikające z polityki ekologicznej kraju, obowiązków określonych w ustawach szczegółowych regulujących problematykę ekologiczną oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa i programów ochrony środowiska.

Oceniano zmiany jakie nastąpią w stosunku do stanu istniejącego, niemniej jednak należy mieć na uwadze, iż tereny projektowane w ocenianym dokumencie wyznaczono już w poprzednich opracowaniach planistycznych, m.in. w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łomianki, stąd przy ocenie wpływu realizacji projektu Planu wzięto pod uwagę jaki wpływ na środowisko będzie miała realizacja nowoprojektowanych obszarów.

W studium wyznaczono typy obszarów funkcjonalnych oraz określono politykę przestrzenną o zróżnicowanych funkcjach i kierunkach zagospodarowania przestrzennego, teren opracowania położony jest w obrębie:

TERENY WYZNACZONE W SUiKZP.

strefa 6	Suburbanizacja gminna intensywna
strefa 8	Aktywacja gospodarcza i usługowa

Teren położony jest częściowo w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w granicach strefy zwykłej oraz strefy ochrony urbanistycznej.

W Planie wprowadzono następujące przeznaczenia:

- **MN1, MN2, MN3, MN4, MN5, MN6, MN7, MN8** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie wolnostojącej lub bliźniaczej,
- **MNU1, MNU2, MNU3, MNU4, MNU5, MNU6** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie wolnostojącej lub bliźniaczej, zabudowa usługowa - administracja, biura, handel i gastronomia, opieka zdrowotna, oświata, kultura, drobne rzemiosło (w tym fryzjerstwo, usługi kosmetyczne), punkty napraw sprzętu AGD, urządzenia sportu i rekreacji i wypoczynku, z wykluczeniem: magazynów, hurtowni, baz transportowych i sprzętowych, zakładów produkcyjnych,
- **U** - teren zabudowy usługowej,
- **KDS** - teren drogi publicznej klasy ekspresowej,
- **KDZ1, KDZ2, KDZ3** - teren drogi publicznej klasy zbiorczej,
- **KDL1, KDL2** - tereny dróg publicznych klasy lokalnej,
- **KDD1, KDD2, KDD3, KDD4, KDD5, KDD6, KDD7, KDD8, KDD9, KDD10, KDD11** - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej.

Oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu dla nowych terenów inwestycyjnych w odniesieniu do obowiązujących dokumentów planistycznych oceniono, uwzględniając przeznaczenie danego terenu w ww. dokumencie planistycznym oraz jego obecny stopień zainwestowania (środowiskowa funkcja terenu). W procesie dokonywania oceny oddziaływania na środowisko posłużono się następującą skalą:

- **ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE** – utrzymania bez zmiany przeznaczenia najbardziej cennych elementów przyrodniczych i zbiorowisk – mozaiki terenów o najwyższych wartościach przyrodniczych, w tym kompleksów leśnych, zbiorowisk łąkowych;
- **BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA (zachowany stan istniejący)** – w przypadku utrzymania dotychczasowego przeznaczenia terenu w obrębie obszarów o intensywnym stopniu zainwestowania. Nie przewiduje się znaczącego przyrostu zabudowy i zmiany stopnia oddziaływania danego obszaru na środowisko, w wyniku zmiany sposobu ogrzewania lub termoizolacji budynków

możliwie jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza; przeznaczenie terenu nie uległo znaczącej zmianie w stosunku do poprzednich opracowań planistycznych;

- **ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE** – w przypadku wprowadzenia nowych terenów budowlanych lub dla terenów tylko częściowo wyznaczonych pod zabudowę w poprzednich opracowaniach planistycznych, niezainwestowanych lub takich, na których zapoczątkowany jest już proces inwestycyjny, lecz są one zabudowane w niewielkim stopniu. W wyniku realizacji zabudowy na niniejszych obszarach znacząco wzrośnie powierzchnia terenów budowlanych i utwardzonych, co wiąże się ze zwiększeniem odpływu powierzchniowego wód opadowych, zwiększy się powierzchnia obiektów oddziałujących na środowisko poprzez emisję zanieczyszczeń do powietrza związaną z ogrzewaniem budynku oraz obsługą komunikacyjną terenów, wzrośnie zużycie wody, ilość wytwarzanych ścieków oraz odpadów komunalnych. Niemniej jednak w wyniku realizacji na tych terenach ustaleń Planu nie zanikną obszary cenne przyrodniczo, stanowiące kluczową rolę w funkcjonowaniu przyrodniczym obszaru.

- **ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE** – tereny nowowyznaczone lub częściowo wskazane we wcześniejszych opracowaniach planistycznych, położone w granicach obszarów chronionych przyrodniczo, gdzie wprowadzenie zabudowy wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni funkcjonującej przyrodniczo na terenach chronionych.

STAN ISTNIEJĄCY	PRZEZNACZENIE TERENU OKREŚLONE W OBOWIĄZUJĄCYM SUIKZP	USTALENIA PROJEKTU PLANU		OCENA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO
		FUNKCJA TERENU	WSKAŹNIKI, STANDARDY OCHRONY ŚRODOWISKA, KRAJOBRAZU	
– tereny wolne od zabudowy stanowiące grunty o glebach klas IVa-IVb, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic, zbiorowiska sadów, pól ornych i ugorów (zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich związanych z aktualną lub niedawno zaprzestaną działalnością	strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy urbanistycznej WOChK Granica strefy zwykłej WOChK	MN1	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: – dla zabudowy wolnostojącej 70% powierzchni działki budowlanej – dla zabudowy bliźniaczej 60% powierzchni działki budowlanej Minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki budowlanej – dla zabudowy wolnostojącej: 1200m ²	oddziaływanie słabe negatywne Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, zajęte zostaną przede wszystkim zbiorowiska pól ornych i ugorów, cenniejszym zbiorowiskiem występującym

<p>rolniczą, dodatkowo w obrębie terenu MN2 – częściowo zbiorowisko zbliżone do typu łąk rajgrasowych)</p> <ul style="list-style-type: none"> – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – przeważająca część w graniach strefy urbanistycznej WOChK, część w graniach strefy zwykłej WOChK 		MN2	<p>– dla zabudowy bliźniaczej: 1000m² Granice Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu uwzględniono w rysunku planu, a sposób zagospodarowania terenów w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu według rozporządzeń wojewody w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.</p> <p>Ochrona poszczególnych terenów przed ponadnormatywnym hałasem zgodnie z przepisami odrębnymi w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: przeznaczenie terenów w planie należy rozumieć odpowiednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tereny oznaczone symbolem MN – jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 	<p>fragmentarycznie w obrębie terenu MN2 jest zbiorowisko zbliżone do typu łąk rajgrasowych.</p> <p>Proponowana zabudowa stanowi kontynuację istniejącej, sąsiadującej zabudowy</p>
<ul style="list-style-type: none"> – teren w znacznej mierze zabudowany – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, tereny wolne od zabudowy stanowią zbiorowiska trawiaste – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w graniach strefy urbanistycznej WOChK 	<p>strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy urbanistycznej WOChK</p>	MN3	jw.	<p>oddziaływanie słabe negatywne</p> <p>Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, teren w znacznej mierze obecnie zabudowany</p>
<ul style="list-style-type: none"> – tereny wolne od zabudowy stanowią grunty o glebach klas IVa-IVb, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic, zbiorowiska ugorów (zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich związanych z aktualną lub niedawno zaprzestaną działalnością rolniczą) – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w graniach strefy zwykłej WOChK 	<p>strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy zwykłej WOChK</p>	MN4	jw.	<p>oddziaływanie słabe negatywne</p> <p>Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, zajęte zostaną grunty orne, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia terenów biologicznie czynnych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – tereny wolne od zabudowy stanowią grunty o glebach klas IVa-IVb, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic, zbiorowiska pól orných i ugorów – zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich związanych z aktualną lub niedawno zaprzestaną działalnością rolniczą – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w graniach strefy zwykłej WOChK 	<p>strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy zwykłej WOChK</p>	MN5	jw.	<p>oddziaływanie słabe negatywne</p> <p>Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, zajęte zostaną grunty orne, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia terenów biologicznie czynnych.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – tereny częściowo zabudowane – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, oraz tereny wolne od zabudowy stanowiące stanowiące grunty o glebach klas IVa-IVb, zbiorowiska pól ornych i ugorów – zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich związanych z aktualną lub niedawno zaprzestaną działalnością rolniczą, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic, częściowo zbiorowiska zbliżone do typu łąk rajgrasowych – roślinność kultywowana ze względów głównie estetycznych lub w części użytkowych (ogródki przydomowe), utworzona z gatunków zielnych, krzewiastych lub drzewiastych, rodzimych lub obcych, w części z udziałem spontanicznej roślinności ruderalnej. – korzystne warunki – otulina KPN – w graniach strefy zwykłej WOChK oraz w granicach strefy urbanistycznej WOChK 	<p>strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy urbanistycznej WOChK Granica strefy zwykłej WOChK</p>	<p>MN6</p> <hr/> <p>MN7</p>	<p>jw.</p>	<p>oddziaływanie słabe negatywne Zniszczeniu nie ulegną szczególnie cenne zbiorowiska roślinne, jedynie w przypadku zajęcia terenu gdzie występują zbiorowiska zbliżone do łąk rajgrasowych można mówić o większej utracie wartości przyrodniczej, zbiorowisko to występuje fragmentarycznie w granicach terenów. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia terenów biologicznie czynnych. Proponowana zabudowa stanowi kontynuację istniejącej zabudowy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – tereny w znacznej mierze zabudowane – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, oraz tereny wolne od zabudowy stanowiące kompleksy zbiorowisk sadów i ogrodów oraz zbiorowisko bylin wrotczyca i bylic – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w granicach strefy urbanistycznej WOChK 	<p>strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy urbanistycznej WOChK</p>	<p>MN8</p>	<p>jw.</p>	<p>oddziaływanie słabe negatywne Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia terenów biologicznie czynnych. Proponowana zabudowa stanowi kontynuację istniejącej zabudowy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – od strony drogi teren zabudowany – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami, – tereny wolne od zabudowy stanowią głęby klas IVa-IVb, kompleksy zbiorowisk sadów i ogrodów oraz roślinność kultywowana ze względów głównie estetycznych lub w części użytkowych (ogródki przydomowe), utworzona z gatunków zielnych, krzewiastych lub drzewiastych, rodzimych lub obcych, w części z udziałem spontanicznej roślinności ruderalnej oraz inne zbiorowiska ruderalne. – korzystne warunki budowlane 	<p>strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy urbanistycznej WOChK</p>	<p>MNU1</p>	<p>Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla zabudowy wolnostojącej 70% powierzchni działki budowlanej – dla zabudowy bliźniaczej 60% powierzchni działki budowlanej – dla zabudowy usługowej 50% powierzchni działki budowlanej <p>Granice Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu</p>	<p>oddziaływanie słabe negatywne Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, proponowana zabudowa stanowi kontynuację istniejącej, sąsiadującej zabudowy</p>

uwzględniono w rysunku planu, a sposób zagospodarowania terenów w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu według rozporządzeń wojewody w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
Ochrona poszczególnych terenów przed ponadnormatywnym hałasem

<ul style="list-style-type: none"> – w granicach strefy urbanistycznej WOChK. 			<p>sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: przeznaczenie terenów w planie należy rozumieć odpowiednio: tereny oznaczone symbolem MNU – jako tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – teren w znacznej mierze zabudowany – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami, tereny wolne od zabudowy stanowią zgodnie z ewidencją gleby klas IVa-IVb, roślinność kultywowana ze względów głównie estetycznych lub w części użytkowych (ogródki przydomowe), utworzona z gatunków zielnych, krzewiastych lub drzewiastych, rodzimych lub obcych, w części z udziałem spontanicznej roślinności ruderalnej oraz inne zbiorowiska ruderalne, a także zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w granicach strefy urbanistycznej WOChK 		MNU2	jw.	<p>oddziaływanie słabe negatywne Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, proponowana zabudowa stanowi kontynuację istniejącej, sąsiadującej zabudowy, teren w znacznej mierze obecnie zabudowany.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – tereny wolne od zabudowy stanowią gleby klas IVa-IVb, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylicy – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w granicach strefy urbanistycznej WOChK 	<p>strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna Granica strefy zwykłej WOChK</p>	MNU3	jw.	<p>oddziaływanie słabe negatywne Zniszczeniu nie ulegną cenne zbiorowiska roślinne, zajęte zostaną grunty orne lub tereny nieużytków, proponowana zabudowa stanowi kontynuację istniejącej, sąsiadującej zabudowy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – tereny częściowo zabudowane – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, roślinność kultywowana ze względów głównie estetycznych lub w części użytkowych (ogródki przydomowe), utworzona z gatunków zielnych, krzewiastych lub drzewiastych, rodzimych lub obcych, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic, inne zbiorowiska ruderalne, częściowo zbiorowiska zbliżone do typu łąk rajgrasowych – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w granicach strefy zwykłej WOChK oraz strefy urbanistycznej WOChK 	<p>strefa 8. Aktywizacja gospodarcza i usługowa Granica strefy zwykłej WOChK oraz strefy urbanistycznej WOChK</p>	MNU4		<p>Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla zabudowy wolnostojącej 50% powierzchni działki budowlanej – dla zabudowy bliźniaczej 50% powierzchni działki budowlanej – dla zabudowy usługowej 25% powierzchni działki budowlanej <p>Granice Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu uwzględniono w rysunku planu, a sposób zagospodarowania terenów w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu według rozporządzeń wojewody w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ochrona poszczególnych terenów przed ponadnormatywnym hałasem zgodnie z przepisami odrębnymi w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: przeznaczenie</p>

			terenów w planie należy rozumieć odpowiednio: tereny oznaczone symbolem MNU – jako tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej	kontynuację istniejącej zabudowy.
<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowany, kompleksy zbiorowisk sadów i ogrodów; – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w granicach strefy urbanistycznej WOChK 	strefa 8. Aktywizacja gospodarcza i usługowa Granica strefy urbanistycznej WOChK	MNU6	jw	brak istotnego oddziaływania Obszar w znacznej mierze zabudowany.
<ul style="list-style-type: none"> – tereny wolne od zabudowy stanowią gleby klas IVa-IVb, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylicy, zbiorowiska pól ornyczych i ugorów – zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich związanych z aktualną lub niedawno zaprzestaną działalnością rolniczą, – korzystne warunki budowlane – otulina KPN – w granicach strefy zwykłej WOChK 	strefa 8. Aktywizacja gospodarcza i usługowa Granica strefy zwykłej WOChK	U	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 25% powierzchni działki budowlanej, Granice Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu uwzględniono w rysunku planu, a sposób zagospodarowania terenów w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu według rozporządzeń wojewody w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.	oddziaływanie negatywne Zniszczeniu nie ulegną szczególnie cenne zbiorowiska roślinne, jednak znacznemu zmniejszeniu ulegnie powierzchnia terenów biologicznie czynnych
	strefa 6. Suburbanizacja gminna intensywna strefa 8. Aktywizacja gospodarcza i usługowa Granica strefy zwykłej WOChK	KDS KDZ1-3 KDL1-2 KDD1-11	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 2% powierzchni działki budowlanej (dot. KDZ1-3, KDL1-2) Granice Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu uwzględniono w rysunku planu, a sposób zagospodarowania terenów w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu według rozporządzeń wojewody w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.	oddziaływanie negatywne drogi są źródłem zanieczyszczeń powietrza, gleb oraz wód (także na terenach sąsiednich) oraz emitują hałas, stanowią też bariery migracyjne dla zwierząt

11. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstać na terenie objętym projektem Planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń, w tym wpływ na zdrowie ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska. W wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się przekroczenia tych norm.

Zgodnie z prawem ochrony środowiska w granicach administracyjnych miast oraz obrębie zwartej zabudowy wsi jest zabroniona budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Plan wprowadza zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, oraz zakaz lokalizacji zakładów o

zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, co znacząco ogranicza lokalizację przedsięwzięć o dużej ingerencji w środowisko przyrodnicze i mogących stwarzać zagrożenie również dla zdrowia i życia ludzi.

Zgodnie z intencją Planu teren opracowania będzie przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i bliźniaczą oraz nieuciążliwe usługi. Ma stanowić atrakcyjne miejsce dla mieszkańców pod względem możliwości lokalizowania zabudowań jednorodzinnych oraz możliwości rozwijania usług. Celem Planu jest poprawa warunków życia przy jednoczesnym zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych miejsca.

Na poprawę jakości życia mieszkańców będzie miał wpływ ustalenia terenów objętych ochroną akustyczną oraz zakaz lokalizacji zabudowy w strefie technicznej od linii elektromagnetycznej.

12. Opis przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z przyjętą metodyką określono kategorie oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska ze strony ocenianego projektu Planu. Obejmują one potencjalne oddziaływania wynikające z możliwości lokalizacji inwestycji na omawianym terenie. Oddziaływanie Planu będzie związane z wpływem na poszczególne komponenty środowiska, może mieć ono następujący charakter:

- ✓ Bezpośredni – mogą powstać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji;
- ✓ Pośredni lub wtórny – mogą powstawać jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jaka jest przyczyna powstania);
- ✓ Skumulowany – może być rozumiany jako suma skutków realizacji różnych rodzajów inwestycji rozpatrywanych łącznie oraz sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć;
- ✓ Krótkoterminowe i chwilowe – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania;
- ✓ Średniookresowe – wiążą się zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia;
- ✓ Długoterminowe i stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwalnie, bezustannie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Tabela 8 Kategorie oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

Lp.	Komponent środowiska	Kategorie oddziaływań na środowisko
1	Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> - czasowa emisja zanieczyszczeń na etapie prowadzenia prac budowlanych, wynikająca z wykorzystania maszyn budowlanych. Takie oddziaływania zaliczyć można do krótkotrwałych i bezpośrednio wpływających na warunki życia ludzi i zwierząt. - wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery w związku z ogrzewaniem budynków oraz w wyniku zwiększonej eksploatacją instalacji i innych urządzeń w wybudowanych budynkach. Będzie to oddziaływanie stałe, długotrwałe i bezpośrednie. - wzrost emisji zanieczyszczeń tj. tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO), związki ołowiu (Pb) oraz węglowodory alifatyczne (HC) i aromatyczne (WWA), w wyniku intensyfikacji ruchu pojazdów samochodowych. Będzie to oddziaływanie stałe, długotrwałe i bezpośrednie.
2	Klimat akustyczny	<ul style="list-style-type: none"> - możliwe przekroczenia emisji hałasu na etapie realizacji przedsięwzięć budowlanych. Takie oddziaływania zaliczyć można do krótkotrwałych i bezpośrednio wpływających na warunki życia ludzi i zwierząt. - zwiększenie emisji hałasu na etapie rozbudowy sieci drogowej i zabudowy. Takie oddziaływania zaliczyć można do krótkotrwałych i bezpośrednio wpływających na warunki życia ludzi i zwierząt. - hałas emitowany w fazie eksploatacji obiektów może również bezpośrednio wpływać na gatunki zwierząt, a także pośrednio na ich warunki siedliskowe. Będzie to oddziaływanie stałe, długotrwałe i bezpośrednie.
3	Klimat	<ul style="list-style-type: none"> - w skali globalnej intensyfikacja zabudowy mieszkalnej i usługowej oraz dopuszczenie zaopatrzenia w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła może powodować wzrost emisji CO₂ i pogłębienie efektu cieplarnianego. Będzie to oddziaływanie stałe i długotrwałe. - w skali lokalnej zwiększenie zabudowy na terenach do tej pory niezabudowanych może skutkować zmniejszeniem wilgotności powietrza oraz wzrost temperatury powietrza. Wprowadzenie nowej zabudowy może skutkować zmianami prędkości wiatru oraz kształtowaniem się lokalnych korytarzy powietrznych. Będą to oddziaływania bezpośrednie, długotrwałe, stałe.
4	Powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none"> - trwałe zniszczenia powierzchni ziemi w wyniku wprowadzenia obiektów budowlanych, ciągów komunikacyjnych oraz elementów infrastruktury technicznej na terenie dotąd niezabudowanym - w związku z wykorzystaniem maszyn budowlanych i czasowym utwardzeniem podłoża dewastacji ulegnie wierzchnia, próchnicza warstwa gleby, czego skutkiem będzie zmiana jej właściwości fizycznych i chemicznych. - emisję do gleby zanieczyszczeń pyłowych oraz substancji

		<p>niebezpiecznych tj. paliwa czy smary pochodzących z eksploatacji maszyn budowlanych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zanieczyszczenie gleb z powodu wycieków z indywidualnych nieuszczelnionych odbiorników na nieczystości - zanieczyszczenie gleb w wyniku emisji komunikacyjnych, które pojawiają się głównie wzdłuż drogi krajowej nr 7. - zwiększenie udziału powierzchni uszczelnionych (tj. parkingi, ulice, chodniki) i zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych - będą to oddziaływania stałe, bezpośrednie i długotrwałe
5	Wody	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie ilości zabudowy o charakterze mieszkalnym i usługowym będzie skutkowało zwiększeniem poboru wody. - wskutek powiększenia obszarów zabudowanych zmniejszona zostanie zdolność infiltracyjna gruntów przypowierzchniowych zwiększy się odpływ wód opadowych i roztopowych z tych terenów. Nadmierne przesuszenie gruntu może wpłynąć na zmniejszenie zasobów wód gruntowych, co długookresowo może przyczynić się do zachwiania równowagi ekologicznej. W planie ustala się maksymalny wskaźnik zabudowy oraz minimalna powierzchnie biologicznie czynna oraz możliwość odprowadzania wód w granicy działki co zmniejsza możliwość wystąpienia niekorzystnych zjawisk. - zanieczyszczenie wód podziemnych z powodu wycieków z indywidualnych nieuszczelnionych odbiorników na nieczystości - będą to oddziaływania stałe, bezpośrednie i długotrwałe
6	Roślinność	<ul style="list-style-type: none"> - w przypadku powstawania nowej zabudowy wpływ na roślinność będzie trwały i bezpośredni - rozwój zabudowy wpłynie na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej - zastąpienie spontanicznej roślinności terenów niezabudowanych zielenią urządzoną, - pojawienie się nowych gatunków roślin, często reprezentowanych przez gatunki obce - zwiększenie fragmentacji siedlisk
7	Zwierzęta	<ul style="list-style-type: none"> - zajmowanie terenów niezagospodarowanych przez nowopowstające zabudowania przyczyni się do zajęcia siedlisk życia, miejsc żerowania i rozrodu zwierząt - ograniczenie korytarza ekologicznego między Kampinoskim Parkiem Narodowym a Doliną Wisły - zmniejszenia terenów otwartych może szczególnie negatywnie wpłynąć na populację ptaków
8	Różnorodność biologiczna	<ul style="list-style-type: none"> - na analizowanym obszarze nie występują cenne siedliska zwierząt

		i roślin; przeważającą część obszaru zajmuje roślinność segetalna i ruderalna, która ulegnie przekształceniu w roślinność towarzyszącą zabudowie usługowej i mieszkaniowej (zieleń urządzona), w przeważającej części mogą to być gatunki obcego pochodzenia
9	Ludzie	- prognozowane oddziaływanie na ludzi związane jest ze zwiększeniem się emisji hałasu (wybudowanie nowych dróg dojazdowych, wzmożony ruch związany z napływem ludności do miejsc o charakterze usługowym). Będzie to oddziaływanie stałe i bezpośrednie.
10	Krajobraz	- zagospodarowanie nieużytkowanych dotychczas terenów przyczynia się do uzyskania możliwości kształtowania ładu przestrzennego. Powstaną nowe budynki mieszkalne, usługi, pojawi zieleń urządzona. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i trwałe. Jednakże zapisy Planu zapewniają, że walory krajobrazowe nie zostaną pogorszone w znaczny sposób. Uwzględniono kolorystykę elewacji, dachów. Określono również ścisłe zasady lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych. Zapisy Planu dążą do zapewnienia harmonijnego rozwoju krajobrazu i kształtowania ładu przestrzennego.
11	Środowisko kulturowe i dobra materialne	- na analizowanym obszarze znajdują się trzy stanowiska archeologiczne, których walory powinny być zachowane i chronione.
12	Obiekty i obszary chronionej przyrody, w tym obszary Natura 2000	- na omawianym terenie nie występują Obszary Natura 2000. Jednak w najbliższym sąsiedztwie występują: <ul style="list-style-type: none"> ▪ obszary ptasie: Dolina Środkowej Wisły (ok. 500 m), Puszcza Kampinoska (ok. 1 km) ▪ obszary siedliskowe: Puszcza Kampinoska (ok. 1 km), Kampinoska Dolina Wisły (ok. 100 m). ▪ dodatkowo na danym obszarze przebiega granica Warszawskiego Obszaru Krajobrazu Chronionego. <p>- jeśli będą respektowane zakazy i nakazy ustanowione dla WOChK szkodliwe oddziaływania na obszary chronione nie powinny występować.</p>

13. Możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania środowisko, w tym na krajobraz. Rozwiązania alternatywne

W trakcie analiz na etapie tworzenia planu miejscowego tworzono i porównywano różne warianty zagospodarowania terenu objętego planem. Projekt planu uwzględnia wariant korzystny pod względem społecznym i ekonomicznym. Przeprowadzona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń planu może mieć wpływ na pobliskie tereny objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w tym również na obszary Natura 2000, położone poza granicami opracowania. W celu częściowej eliminacji negatywnych oddziaływań oraz wprowadzeniu najbardziej korzystnego wariantu ekologicznego w planie zawarto zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Ponadto zaleca się:

- w celu ograniczenia zanieczyszczania terenów przyległych istniejącym i projektowanym trasom komunikacyjnym można wprowadzać rośliny o zdolnościach fitoremediacyjnych, które mogą pochłaniać metale ciężkie i są odporne na nadmierne zasolenie gleby,
- minimalizację oddziaływań środowiskowych prac budowlanych, powodujących degradację pokrywy glebowej. Powinny zostać podjęte działania, polegające na zdejmowaniu wierzchniej warstwy gleby, a następnie jej ponownym układaniu w tym samym miejscu (technika cut-and-cover). Tereny prowadzonych prac budowlanych powinny być oddzielone od innych terenów fizycznymi barierami, których nie będzie wolno przekraczać pojazdom i maszynom budowlanym ani robotnikom. Budowa tymczasowych dróg dojazdowych powinna być ograniczona, a zaplecza budowy umieszczone powinny być w miejscach, gdzie w pobliżu nie znajdują się żadne tereny chronione lub ciekły wodne. Podczas prowadzenia prac budowlanych niezbędne jest zraszanie wodą terenów pyłących, przy tym dopuszczalne jest jedynie palenie drewna na placu budowy,
- zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych na terenach o funkcji mieszkaniowej. Należy stosować: uszczelniające bariery osadowe, separatory grawitacyjne, separatory olejowe i odtłuszczacze, oraz sprzęt do oczyszczania ścieków sanitarnych,
- w wypadku niezbędnej wycinki drzew wprowadzenie nowych nasadzeń rekompensujących ubytki,
- ochronę zadrzewień śródpolnych (zgodnie z zasadami WOCHK).

W celu ograniczenia mogących się pojawić negatywnych oddziaływań na środowisko i krajobraz należy:

- zadbać by prowadzone prace rozbiórkowe i budowlane nie przyczyniały się do nadmiernej uciążliwości względem terenów sąsiednich,
- poprawić stan techniczny nawierzchni dróg,
- brać pod uwagę aspekty środowiskowe, w tym walory krajobrazowe w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji na terenie objętym planem miejscowym

14. Propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Istotnym elementem procesu realizacji miejscowego planu będzie monitoring środowiska przyrodniczego w trakcie wprowadzania na omawiany teren wskazanych w planie przeznaczeń terenu. Do oceny efektywności działań w zakresie ochrony środowiska oraz oceny jakości zastosowanych zabezpieczeń zastosowanych podczas realizacji kolejnych inwestycji służy państwowy monitoring środowiska. Podstawowym zadaniem ów monitoringu jest dostarczanie informacji o aktualnym stanie środowiska i stopniu zanieczyszczenia jego poszczególnych komponentów, w szczególności w zakresie:

- zmian stanu czystości wód,
- poziomu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego,

- tła akustycznego,
- poziomu promieniowania elektromagnetycznego,
- gospodarowania odpadami.

Dodatkowo monitoring państwowy jest wspierany przez branżowe podsystemy branżowe monitorujące stan zasobów: monitoring lasów, gleb, wód podziemnych, powierzchniowych.

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Gmina Łomianki. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych.

15. Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Dziekanów Polski Północny-Wschód miała na celu analizę i ocenę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu. W analizie uwzględniono uwarunkowania oraz zasady ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu, jak również zasady dotyczące ochrony zdrowia ludzi oraz wykorzystania zasobów środowiska.

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest we wsi Dziekanów Polski, w gminie Łomianki. Powierzchnia obszaru wynosi około 44 ha. Dziekanów Polski zamieszkuje prawie tysiąc mieszkańców. Najbliższym dużym ośrodkiem miejskim jest Warszawa, położona w odległości ok. 26 km od Dziekanowa Polskiego. Obszar objęty sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny pomiędzy ul. Rolniczą, Wędkarską, Krasnoludków a drogą krajową nr 7. Jest to teren w około połowie zabudowany – od strony ul. Rolniczej, Krasnoludków. Zabudowa ma charakter typowo podmiejski. Pozostałe część terenu to grunty rolne, które mimo dobrej klasy gleb, są coraz rzadziej uprawiane i zarastają. Obszar objęty planem, choć sam mało atrakcyjny przyrodniczo, położony jest w pobliżu kilku obszarów chronionych, w tym Kampinoskiego Parku Narodowego i obszarów Natura 2000. Najbliżej położone obszary Natura 2000 to:

- obszary ptasie: Dolina Środkowej Wisły, Puszcza Kampinoska
- obszary siedliskowe: Puszcza Kampinoska, Kampinoska Dolina Wisły.

Obszar objęty sporządzeniem miejscowego planu położony jest w całości w Warszawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz w otulinie Kampinoskiego Parku Narodowego.

Po przeprowadzeniu analiz stwierdzono, że ustalenia projektu w podstawowym zakresie zgodne są z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo Wodne, ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ustawy o ochronie przyrody i innych ustaw oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw, zawierających przepisy dotyczące ochrony środowiska.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa podstawowe warunki zagospodarowania terenu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska i gospodarowania zasobami

przyrody. Uwzględnia obowiązek ochrony powierzchni ziemi, gleb, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych oraz potrzeby ochrony środowiska wynikające z polityki ekologicznej kraju, obowiązków określonych w ustawach szczegółowych regulujących problematykę ekologiczną oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa i programów ochrony środowiska na poziomie wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Ustalenia planu nie będą znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi, zmieni się natomiast struktura przyrodnicza miejscowości. Obszar dotychczas niezabudowany zostanie zainwestowany głównie poprzez zabudowę mieszkaniową oraz usługową.

Realizacja projektu planu nie powinna znacząco oddziaływać na Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, obszar otuliny Kampinoskiego Parku Narodowego oraz obszary Natura 2000. Oddziaływanie będzie zależało przede wszystkim od tempa urbanizacji oraz uwzględniania przez mieszkańców zapisów planu dotyczących ochrony środowiska oraz ustaleń szczegółowych dla poszczególnych przeznaczeń terenu oraz zapisów planu ochrony poszczególnych form ochrony przyrody. Prognozuje się, że potencjalne negatywne oddziaływanie może mieć charakter lokalny i obejmie obszary znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie terenu opracowania. Celem zmniejszenia presji urbanistycznej na obszarach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów chronionych prawnie ustalono duże powierzchnie działek oraz duży udział powierzchni biologicznie czynnej.